

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
184. (1250.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2670 ▲
1 amerikai dollár	3,2480 ▼
100 magyar forint	1,5230 ▲

Aktuális

2

ENSZ-csúcs: riasztó méretű az elszegényedés

Az emberiség legsebezhetőbb csoportjának nevezte tegnap New Yorkban Ban Ki Mun ENSZ-főtitkár a legszegényebb országokat, amelyeknek a helyzete továbbra is riasztóan kritikus. Ban a Millenniumi Fejlesztési Célok teljesítését felülvizsgáló ENSZ-konferencián hangoztatta aggályait.

Kultúra

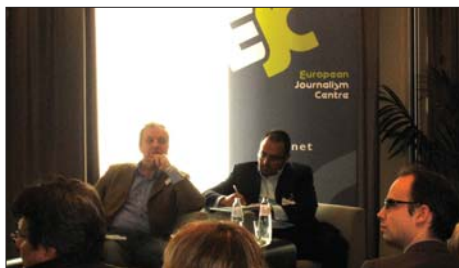
8

Föld alá költözik a múzeum

Páratlan kiállítással, a bécsi szecesszió remekeivel búcsúzik egy időre a budapesti Szépművészeti Múzeum: a januárban záruló tárlattal az intézmény is becsukja kapuit, mivel nagyszabású bővítés előtt áll.

Média

9

EJC-ÚMSZ-pályázat fiataloknak

Fiatallal riporternek a szegénység ellen elnevezésű versenyt indított az Európai Bizottság EuropeAid Együttműködési Hivatala és az EJC Európai Újságíróközpont az EU tagállamainak újságíró szakos diákjai számára. A verseny kizárólagos romániai médiapartner az Új Magyar Szó, amely szervezi, illetve zsűrizi is a verseny országos szakaszát.

Vezércikk

3

Szerepjátósok

Traian Băsescu parlamenti beszéde az ellenzék üres széksorai előtt nem sok újdonságot tartalmazott, csupán néhány olyan gondolattal lehetett találkozni, amelyeket az utóbbi időben ő maga vagy demokrata liberális szószólói ne hangoztattak volna. Ezek egyike az európai pénzek oly gyakran kárhozottat késedelmes lehívásához kapcsolódott. ▶

Székedi Ferenc

Sem iskola, sem busz

*A vidéki oktatási intézmények összevonása növelte az ingázó diákok számát***Jelenleg 2370 iskolabusz járja a vidéki falvakat, de további 900 járműre lenne szükség az iskola nélkül maradt diákok utaztatásához**

Fotó: archiv

Versenytárgyalást hirdetett tegnap az Oktatásügyi Minisztérium újabb 170 iskolabusz beszerzésére, miután az idei tanévtől, az iskolaösszevonások nyomán jelentősen megnőtt az ingázni kényszerülő diákok száma. Király András államtitkár szerint a jelenlegi 2400 iskolabusz mellett legalább 900 további járműre volna szükség a tanulók utaztatásához. Beszerzésükig a minisztérium az utazási költségek megtérítésével próbál enyhíteni az ingázási gondokon; a gyermekeiket naponta iskolába elkísérő szülők szerint ez nem elég, mert „napi fáradtságukat nem lehet megfizetni”. **7. oldal ▶**

Eldőlt: marad a nyugdíjtörvény

ÚMSZ

▶ Botrányos ülésen vetette el tegnap a képviselőház azt a javaslatot, hogy a testület újból szavazzon a nyugdíjrendszerről szóló, múlt héten már elfogadott törvényről. A javaslatot a Szociáldemokrata Párt (PSD), a Nemzeti Liberális Párt (PNL) és a Konzervatív Párt (PC) szorgalmazására a házbizottság terjesztette elő. Az volt az indoklás, hogy a múlt szerdai szavazáson túl kevés képviselő volt jelen, így az alsóház határozatképtelen volt, amikor voksolásra került a sor. Victor Ponta, a PSD elnöke csalással vádolta Roberta Anastase képviselőházi elnököt, s pártja panaszt emelt ellene az ügyészségen.

Folytatása a 3. oldalon ▶

Băsescu: kell az új IMF-hitel

▶ Románia új kölcsönszerződést köt jövőre a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) költségvetési hiányának a finanszírozása érdekében – jelentette be tegnap a par-

lamentben Traian Băsescu államfő, aki szerint a gazdaság lassan kilábal a recesszióból, de a szociális válság még nem érte el mélypontját. **3. oldal ▶**

Az államfő szerint a válság még nem érte el mélypontját

Fotó: Tofán Levente

Aradi „nyet” az orosz gázra

▶ A Szeged-Arad gázvezeték üzembe helyezésével megtörténtek az első lépések abba az irányba, hogy Románia függetlenedjen az orosz gázimporttól. Jelenleg az OMV Petrom Gáz, illetve a Romgaz az első energiaszolgáltatók, akik a Nyugatról táplált vezetékéről importálnák. Nagy-Bege Zoltán, az energetikai ügynökség vezérigazgatója az ÚMSZ-nek elmondta: a vezeték beindulásának pillanatától Románia Európa bármelyik pontjából vásárolhat gázt. Bár a szakemberek szerint ez egyelőre nem változtat a gázárak alakulásán, a Romgaz illetékesei szerint mégis van esély arra, hogy az ország az elkövetkezőkben a jelenleginél olcsóbban importáljon energiát Oroszországból. **6. oldal ▶**

Röviden

Incidens érte Beatrix holland királynőt

Gyertyatartót vágtak Beatrix holland királynő „aranyhintójához”, miközben trónbeszéde megtartásához a hágai parlamenthez hajtatott – a királynő sértetlen maradt. A rendőrség nyomban őrizetbe vette a támadót, egy 29 éves holland állampolgárt. A *Telegraaf* holland újság honlapja rendőrségi forrásból úgy tudja, hogy a férfi korábban pszichiátriai kezelésen esett át. Beatrixot szemtanúk szerint megviselték a történetek, de nem sokkal később megtartotta a kormány jövő évi költségvetési tervét ismertető beszédét.

Szerb ellenzék: az EU-ra van alternatíva

Európa nem az egyedüli lehetőség Szerbia számára – állapodott meg a tegnapi szerb sajtó jelentése szerint a szerb ellenzék két befolyásos politikusa. Tomislav Nikolic, a Szerb Haladó Párt (SNS) vezetője, Boris Tadic szerb elnök első számú kihívója és Vojislav Kostunica volt kormányfő, a nacionalista Szerbiai Demokrata Párt (DSS) első embere hétfőn másfél órában át tárgyaltak egymással Belgrádban. „Küzdeni kell az ellen a politika ellen, amely szerint Európára nincs alternatíva” – jelentette ki a két szerb politikus a találkozó után.

Az FBI túllépte hatáskörét a terrorizmus ügyében

Egy most nyilvánosságra hozott jelentés szerint az amerikai Szövetségi Nyomozó Iroda (FBI) hazudott a washingtoni Kongresszusnak, és indokolatlan „terrorellenes” vizsgálatokat folytatott baloldali, jog- és környezetvédő szervezetek ellen 2001 és 2006 között. A helyi idő szerint hétfőn közzétett jelentést az Igazságügy Minisztérium főfelügyelője készítette a Kongresszus négy évvel ezelőtti megbízásától, miután a sajtóban dokumentumok jelentek meg az FBI-nak a 2001. szeptember 11-e utáni „rugalmasabb” szabályozást kihasználó túlkapásairól. Az FBI vizsgálódásainak célpontja volt egyebek közt a Thomas Merton Center háborúellenes jogvédő szervezet, a Greenpeace környezetvédő és a PETA állatvédő egyesület – állapítja meg a jelentés.

Algériában vádat emeltek a börtön megsértése miatt

Algériában vádat emeltek tegnap két keresztény vallású állampolgár ellen a börtön megtörése miatt a muzulmán szent hónap, a ramadán idején. A két építőmunkást augusztus 13-án letartóztatták, amikor rajtakapták őket, hogy vizet ittak, ami szintén tilos az est beköszöntéig a ramadán alatt. El-Hammám város bírósága előtt azzal védekeztek, hogy ők nem muzulmánok, így rájuk nem vonatkoznak az iszlám vallási parancsolatok, és nem is nyilvános helyen, mások szeme láttára ittak, hanem az épület mögött, amelyen éppen dolgoztak.

Októberben kiszabadulhatnak a föld mélyén rekedt chilei bányászok

Akár már október közepén kiszabadulhat az a 33 chilei bányász, aki még augusztus 5-én rekedt a föld mélyén a San Jose-i réz- és aranybánya beomlását követően – tájékoztattot tegnap az *El Mercurio* című chilei napilap kormányzati forrásokra hivatkozva. A vajúrók korábbi szabadulására azért van remény, mert a mentőalagutak fúrása a vártnál gyorsabban halad. „A fúrók már lassan elérik azt a helyet, ahol a bányászok tartózkodnak. Ami még hátravan, az a vajat kiszélesítése” – nyilatkozta hétfőn Madridban az *EFE* hírügynökségnek Felipe Morandé Lavín chilei közlekedési és távközlési miniszter.

ENSZ-csúcs: riasztó az elszegényedés

Ban Ki Mun ENSZ-főtitkár szerint a legszegényebb országok helyzete továbbra is riasztóan kritikus

Hírösszefoglaló

► Az emberiség legsebezhetőbb csoportjának nevezte tegnap New Yorkban Ban Ki Mun ENSZ-főtitkár a legszegényebb országokat, amelyeknek a helyzete továbbra is riasztóan kritikus. Ban a Millenniumi Fejlesztési Célok teljesítését felülvizsgáló ENSZ-konferenciának a legszegényebb félszáz ázsiai, afrikai és latin-amerikai országgal kapcsolatos megbeszélésén hangoztatta aggályait. Sürgette a fejlett világot, hogy gazdasági nehézségei ellenére is támogassa a legelesettebbeket, elsősorban mezőgazdasági beruházásokkal és a segélyprogramok támogatásával.

Az ENSZ főtitkára ugyanakkor hangoztatta, hogy a világszervezet jelentős haladást ért el annak érdekében, hogy 2015-ig a

felére csökkentse azok számát, akik mélyszegénységben élnek, naponta kevesebb, mint 1 dollárból tengődnek. Kritikus hangok szerint ez azonban elsősorban annak köszönhető, hogy Kínának és Indiának jelentős haladást sikerült elérnie.

Angela Merkel német kancellár kijelentette, hogy a fejlődő országoknak nyújtott támogatás „nem folytatódhat a végtelenségig”, a cél az, hogy a „leghatékonyabb módon” használják fel a forrásokat. Merkel szerint a tartós fejlődés, a társadalmi és gazdasági haladás elképzelhetetlen jó kormányzás és az emberi jogok tiszteletben tartása nélkül. Mint mondta, elsősorban ettől függ a segélyek felhasználásának hatékonysága. A német kancellár ugyanakkor hangsúlyozta: „nincs fejlődés biztonság és nincs biztonság

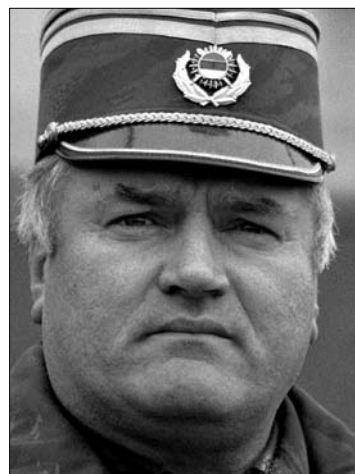
fejlesztés nélkül”. Mahmúd Ahmadinezsád iráni elnök a tanácskozáson felszólalva azt hangoztatta, hogy a kapitalizmus ohatatlanul vereséget szenved. Sürgette az „antidemokratikus és igazságtalan” globális döntéshozatali mechanizmusok átalakítását és azt javasolta, hogy az évszázad második évtizedére alakítsanak ki egy „közös globális kormányzást”. Az iráni államfő a liberális kapitalizmust és a transznacionális vállalatokat okolta azért, hogy „számtalan nő, férfi és gyermek szenved oly sok országban.

A konferencián felszólaló Schmitt Pál köztársasági elnök kijelentette: Magyarország kész megosztani a biztonságos vízellátásban, az élelmiszerbiztonságban és az anyaságvédelmi hálózat kiépítésében szerzett tapasztalatait a fejlődő országokkal. ◀

Mladicért tűvé teszik Szerbiát

MTI

► Teljes intenzitással folyik Szerbiában a háborús bűnökkel vádolt Ratko Mladic volt boszniai szerb katonai parancsnok (*képülnökön*) utáni kutatás – közölte tegnap a belgrádi kormány egyik minisztere, miután a hágai Nemzetközi Törvényszék (ICTY) főügyésze bírálta Szerbiát, mondván, nem kielégítő a balkáni országban a törvényszékekkel való együttműködése. Rasim Ljajic, a törvényszékekkel való együttműködésért felelős szerbiai testület vezetője a Tanjug szerb hírügynökség jelentése szerint „meglepetésének” adott hangot Serge Brammertz főügyész előző napi kijelentése miatt. A szerb illetékes azt mondta, „elsőrendű államérdek” Mladic elfogása. Hozzátette, a szerb hatóságok szívesen meghallgatnak minden javaslatot, amely „növeli a hágai szökevények megtalálása és letartóztatása érdekében kifejtett szerb erőfeszítések hatékonyságát”. Serge Brammertz hétfőn Hágában újságírók előtt kijelentette, szakadék tátong a hágai törvényszékekkel való együttműködéssel kapcsolatos szerbiai politikai beszéd és a tényleges tet-

tek között. Mint mondta, a szerb hatóságoknak nagyobb erőfeszítést kell kifejteniük Mladic elfogása érdekében.

A volt Jugoszlávia területén elkövetett háborús bűntettek ügyében eljáró hágai Nemzetközi Törvényszék még két szerb háborús bűnöst keres, Ratko Mladicot és Goran Hadzicot, aki a horvátországi háború alatt fennállt, rövid életű államocskát, a Krajina-i Szerb Köztársaság vezetője volt, és aki Hága szerint felelős horvát civilek Kelet-Szlavóniából való tömeges elűzéséért és több száz ember megöléséért. ◀

IDF-őrök a palesztin határon?

Hírösszefoglaló

► Izrael egy, az Egyesült Államokban életfogytiglani börtönbüntetésre ítélt, a zsidó államnak kémkedő amerikai szabadon engedését kéri a palesztinoknak teendő engedményekért és a telepítési moratórium meghosszabbításáért cserébe. Az izraeli katonai rádió szerint Benjámin Netanjahu miniszterelnök irodája azzal az ajánlattal kereste meg az amerikai kormányt, hogy a telepítések újabb három hónapig tartó felfüggesztéséért cserébe engedjék el Jonathan Pollard egykori tengerészeti hírszerzési elemzőt, akit 1987-ben ítélték el kémkedés miatt – adta hírül tegnap a *The Guardian* brit baloldali napilap internetes honlapján.

Izrael szerint egyébként az arab országok egy csoportja által előterjesztett javaslat, miszerint a zsidó állam csatlakozzon az atomszorongó-szerződéshez (NPT) és kerüljön a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség (NAÜ) felügyelete alá, a nemzetközi jogba ütközik és megakadályozhatja azt, hogy tényleges előrelépés legyen a közel-keleti régióban megvalósítandó fegyverkorlátozási intézked-

Román panaszok

ÚMSZ

► Petícióban fordult tegnap a Magyarországi Románok Kulturális Szövetsége a magyar állam több intézményéhez, melyben a kisebbségi szervezet „tiltakozását fejezi ki a magyarországi román közösséget ért közjogi abúzus ellen”. Mint fogalmaznak, „nem nézzük tovább tétlenül, hogy a hazai román kisebbség önkormányzati autonómiáját olyan súlyos támadások érik, mint az úgynevezett etnóbiznisz, amely közösségromboló erejével egyre jobban ellehetetleníti közösségi jogaink gyakorlását, veszálybe sodorja intézményeinket, erodálja etnikai identitásunkat”. A dokumentum szerint a magyar politikai elit „kéz a kézben jár a Magyarországi Románok Országos Önkormányzata vezetőivel, miközben semmit sem tesznek annak érdekében, hogy a hazai kisebbségi közélet megtisztuljon az etnóbiznisz káros jelenségétől”. Az aláírók kéri a nemzeti-ségeikért felelős hivatalos szervezet, vizsgálják ki a Magyarországi Románok Országos Önkormányzata vezetőinek felelősségét „az etnóbiznisz térnyerése és egyre nagyobb elterjedése miatt”. Mint fogalmaznak, „az aktuális kisebbségi önkormányzati választás során kialakult anomáliák kérdésessé teszik a kisebbségi önkormányzati rendszer legitimitását, mely veszélybe sodorja az oly nagyon áhított kisebbségi kulturális autonómia megvalósulását”. Megemlítik, hogy számos olyan településen alakulhatnak 2010. október 3-án, a magyarországi helyhatósági választásokon román kisebbségi önkormányzatok, ahol nincs román közösség. „Ilyenek a Borsod-Abaúj-Zemplén és Győr-Sopron-Moson megyékben létrejövő ál-román kisebbségi önkormányzatok, de hasonló jelenség tapasztalható Mátészalkán, illetve a Baranya megyei Széchenyben, továbbá számos (14) budapesti kerületben” – teszik hozzá az aláírók. ◀

Băsescu: kell az IMF-hitel

ÚMSZ

► „Az ország sűrűtől ügyei-ről” érkezett tegnap a parlament „félháza” előtt Traian Băsescu. Az államfő beszéde előtt Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök felszólalt, és leszögezte: mivel az ország első embere nem fedtte meg Roberta Anastase pártelnököt a nyugdíjtörvényről való szavazáskor elkövetett csalásért, az ellenzéki párt a továbbiakban nem tekinti államfőnek. Ezt követően a PSD-frakció kivonult az ülésteremből, ahol a PNL-sek előre bejelentett hiányzása miatt csak a kormánypárti miniatyák maradtak. A politikai intermezzót Băsescu sem hagyta szó nélkül, megjegyezve, hogy nem kíván belevegyülni a parlamenti pártok vitáiba.

Băsescu szerint a gazdaság lassan kilábal a recesszióból, de a szociális válság még nem érte el mélypontját. Az elnök a statisztikákat idézve hozzátette: az ipari termelés folyamatosan növekedik az utóbbi néhány hónapban, így „óvatos optimizmussal” lehet gondolni a gazdasági növekedésre. Az előrejelzések szerint 2011-ben 2 százalékos lehet a növekedés, ám csak akkor, ha a strukturális reformok gyorsulnak, szögezte le Băsescu.

„A következő években, 2012-ben és 2013-ban, ez a növekedés elérheti a 3-4 százalékot. Sajnos, ez a növekedés nem elégséges. Egy 2-3 százalékos növekedés nem biztosíthat akkora fejlődést, hogy Románia csökkentse lemaradását, ehhez legalább 5 százalékos éves növekedés szükséges. Ezenkívül folyamatosan csök-

A szociáldemokrata honatyák tüntetően Traian Băsescu államfő előtt vonultak ki az ülésteremből

Fotó: Tofán Levente

kenteni kell a költségvetési hiányt is” – mondta az államfő a parlamentben.

Băsescu szerint Románia hiába keres hosszú lejáratú hitellehetőséget a nemzetközi piacon, senki nem ad ilyen kölcsönt az ország makrogazdasági mutatói miatt. Bukarest ezért 2011-ben újabb hitelvegyezményt ír alá a Nemzetközi Valutaalappal (IMF).

Az államfő hangsúlyozta: a megszorítások és adózási módosítások ellenére „még mindig túl sok az adómentes jövedelmi kategória”. Ezenkívül az adócsalás aránya is magas, túl sok gazdasági szereplő vonja ki magát az adófizetési kötelezettség alól.

Băsescu azt is leszögezte: a nyugdíjasoknak nem szabad többet ígérni, mint amennyi biztosítható. „Ne ígérjünk többet a nyugdíjasoknak, mint amennyit valóban nyújtani tudunk. Magyarázzuk el nekik a nyugdíjrendszer jelenlegi drámai állapotát és a deficit csökkentésének valós lehetőségeit” – mondta az államfő.

Az elnök arra is figyelmeztetett, hogy az állami költségvetésből túl sok pénz áramlik ki nyugdíjakra ahhoz viszonyítva, hogy mekkora a nyugdíjalapba befizetők száma.

Miközben a nyugdíjalap befizetőinek száma szinte ugyanak-

kora marad, a nyugdíjak kifizetésére elkülönített költségvetési összegek növekednek” – mondta Băsescu, aki szükségesnek tartja, hogy 2030-ig fokozatosan 65 évre növekedjék a nyugdíjkorhatár, nők és férfiak számára egyaránt.

„Újra kell gondolnunk a szociális támogatások rendszerét, és meg kell szüntetnünk a túlkapásokat, az ellenőrzések fokozásával, és a törvények módosításával. Meg kell szüntetni minden olyan szociális segélyt, amely arra készíti a munkaképes embereket, hogy ne keressenek állást maguknak” – fogalmazott az államfő. ◀

Szerepjátósok

Székedi Ferenc

A tegnap délutáni államelnöki beszéd parlamenti előjátékára nem könnyű szavakat találni: a hazai demokrácia szempontjából lehetne akár komédia, de tragédia is. Vigjáték, ha a lakosság arra gondol, hogy a választottak miként ugrabugráltak a szónoki emelvény mikrofonja körül, és miket vágtak egymás fejéhez, illetve szomorújáték, ha mindből azt érezte: uramisten, és mi továbbra is ezektől a szerepjátósoktól várjuk sorunk jobbra fordulását!

Még szerencse, hogy mindeközben az egyik RMDSZ-es képviselő hozzászólása volt a legbölcsebb és általánosan elfogadott, ő ugyanis nem tett mást, mint tízperces szünetet kért, tudván, hogy a rövidebb-hosszabb, egyéni vagy tömeges szüneteket amúgy sem vetik meg a magukat mindig túlterheltnék vélt döntéshozók.

Traian Băsescu parlamenti beszéde az ellenzék üres széksorai előtt viszont nem sok újdonságot tartalmazott, csupán néhány olyan gondolattal lehetett találkozni, amelyeket az utóbbi időben ő maga vagy demokráta-liberális szószólói ne hangoztattak volna. Ezek egyike az európai pénzek oly gyakran kárhozottat késedelmes lehívásához kapcsolódott, az államelnök úgy vélekedett, hogy ezeket a hatásköröket el kellene venni a mindedig nem jól teljesítő minisztériumoktól, és valamiféle közös, központi intézményt kellene létrehozni kezelésükre. Az átalakítás azonban aligha lesz egyszerű, hiszen a pénzlehívások nem csupán a felhasználó országban, hanem az átadónak, mindenekelett az unió határozza meg azokat az intézményrendszereket és csatornákat, amelyeket – tekintve a romániai korrupciós tapasztalatokat – megfelelőképpen ellenőrizni is tud. Kétségtelen: mindaddig, amíg Romániának sikerül hatékonyabbá tennie az államgépézetét, az általános elosztási elvektől a különböző célcsoportok felé áthangolnia szociális rendszerét, és valamilyen úton-módon élenkítenie gazdaságát, addig pénzre, nagyon sok pénzre lesz szüksége. S amennyiben csupán a kamatos kamatokkal járó hitelekre alapoz, akkor egyre inkább önmaga jövőjét nehezíti meg.

Az államelnök megint áldozatvállalást és társadalmi szolidaritást sürgetett a majdani közös érdekében, csak hogy a parlamenti színjátékok és a sűrűsödő utcai felvonulások továbbra is azt igazolják, hogy az ország kettészakadt, a szegénység egyre mélyebb, Romániában – más fogalmakhoz hasonlón – ez a szókapcsolat sem állja meg a helyét. A közjó csökken, és egyre inkább a politikai osztályra és a vele összefonódó gazdasági elitre szűkül, a közszsz viszont szélesedik, újabb meg újabb társadalmi rétegekre telepedve rá. Ha pedig nem sikerül megállítani, majd visszafordítani ezt a folyamatot, akkor az államelnöki beszédek a parlamenti vihanolásokkal együtt csupán arra lesznek jók, hogy még inkább megingassák az ország lakosainak hitét a demokráciában és a valamikori európai felzárkózásban.

Nyerne a PSD és Crin Antonescu

ÚMSZ

► Főlényesen megnyerné a választásokat a Szociáldemokrata Párt-Konzervatív Párt-szövetség, ha most vasárnap parlamenti szavazást tartanának – derül ki a GSS közvéleménykutató intézet liberális megrendelésre készített felméréséből. A kutatás eredményei szerint a PSD+PC a voksok 37,1 százalékaival végezne az első helyen, mögötte a szintén ellenzéki Nemzeti Liberális Párt (PNL) következne 27,9 százalékkal, míg a jelenlegi nagyobbik kormánypárt, a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) csupán a választók 14,6 százalékanak voksaira számíthatna. 8,6 százalékkal, bejutna a parlamentbe a Dan Diaconescu által alapított A Nép Pártja nevű alakulat is. Továbbra is parlamenti tényező maradna az RMDSZ is, amely a felmérés szerint a voksok 5,2 százalékát gyűjtené össze. Hasonlóak a preferenciák az államfő személyét illetően is, bár itt az ellenzéki pártok közül a PNL jelöltje lenne a befutó: ha most tartanák az elnökválasztást, Crin Antonescu PNL-elnök 31,4 százalékkal végezne az élen, utána Victor Ponta PSD-elnök következik 27,1 százalékkal. Traian Băsescu jelenlegi államfő csupán a voksok 11 százalékát kapná. ◀

Eldőlt: marad a nyugdíjtörvény

Roberta Anastase és Victor Ponta zsarolással és csalással vádolták egymást

Folytatás az 1. oldalról

A szociáldemokrata politikus szerint múlt szerdán a nyugdíjtörvényről való szavazás előtt két másik jogszabályról tartott elektronikus szavazás 82 honatyája jelenlétét jelezte, a PSD és a PNL képviselői ugyanis akkor már elhagyták az üléstermet. Ponta azt állítja: a szavazóképes többség hiányának elrejtése céljából a házelnök bejelentette, hogy elromlott a szavazatszámoló rendszer, és a kézfelemeléssel megtartott végső voksoláson 170 igent számolt össze. Roberta Anastase képviselőházi elnök szerint egyébként az ellenzéki képviselők nem kérték a határozatképesség vizsgálatát akkor, amikor elhagyták az üléstermet.

„Nehéz ebben az ügyben igazságot teremteni” – mondta lapunknak Máté András képviselő, aki a nyugdíjtörvény megszavazásakor az ülésteremben volt. Az RMDSZ-es politikus nem tudta pontosan megmondani, hányan voltak a teremben a jogszabály elfogadásakor. „Mindenesetre többen, mint amennyit a sajtó állít” – magyarázta. Máté tájékoztatása szerint a házszabály csak akkor kötelezi a házelnököt a kvórum ellenőrzésére, ha ezt valamelyik frakcióvezető kéri. „Az ellenzék ott tévedett, hogy ezt akkor nem

Roberta Anastase

Fotó: Tofán Levente

kérte” – jelentette ki a képviselő.

Az ellenzék mindenesetre követelte a törvényről való ismételt szavazást. Ez meg is történt, de botrányba fulladt vita előzte meg a kormánypárti és ellenzéki honatyák között, senki nem engedett saját álláspontjából, és egyenes adásban közvetített durva szavakkal illették egymást. Az elnök asszony a végeláthatatlan vitát lezárandó, egy adott pillanatban elrendelte a szavazást, amely végül elvetette a törvényről való újabb voksolást. Az ellenzék korábban már jelezte, hogy az Alkotmánybíróságon készül megtámadni a törvényt, ha azt nem sikerül meg-

változtatni. Így érvényben marad a múlt héten elfogadott jogszabály, amelynek értelmében a nyugdíjkorhatár mind a férfiak, mind a nők esetében, 2030-tól, 65 év lesz, a nyugdíjpon értéke nem növekszik, az eddig kirívóan magas nyugdíjban részesülő közalkalmazottakat pedig az egységes nyugdíjazási rendszerbe sorolják, megszüntetve kiváltságait.

A szavazást követően Roberta Anastase házelnök indulatos szónoklatban azzal vádolta meg a PSD-t, hogy 127 milliárd lejt követelték a kormánytól azért cserében, hogy megszavazzák a jogszabályt, a PD-L azonban nem engedte „az aljas zsarolásnak”.

Anastase szerint 127 milliárd lejte került a PSD „menekülése”, az, hogy nem szavaztak a nyugdíjpon értékéről. „Mondják el a nyugdíjasoknak, hogy eladták őket!” – mondta indulatosan Anastase. Victor Ponta PSD-elnök válaszában ismét csalással vádolta meg a házelnököt, tolvajnak nevezte őt, és figyelmeztette: „fizetni” fog azért, amit tett. A PSD egyébként még a tegnapi voksolás előtt feljelentést tett Roberta Anastase képviselőházi elnök és Sever Voinescu, a szerdai ülésen a szavazatszámolásban segédkező jegyző ellen, hivatali visszaélés, közokirat-hamisítás és hamis nyilatkozattétel miatt. ◀

Román lapszemle

Közel kétszáz kiskorú fordult az év első kilenc hónapjában a Gyermektelefon segítségszolgálatához, hogy állami intézményben való elhelyezést kérjen. A segítségért folyamodók száma 85 százalékkal nagyobb, mint 2008 hasonló időszakában volt. (Curentul) ► Megmenekülhet az élet-hozsiglani toloszékától az a fiatal lány, akinek balul sült el a Flugtag parádé hétvégi bemutatójára tervezett mutatványa, mely során egy zongorával ugrott vízbe. (Adevărul) ► Problémássá válhat a közeljövőben Románia és Magyarország viszonya a magyar kisebbség autonómiatörvényei miatt, véli az orosz Pravda lap, mely részletesen foglalkozik a történelmi háttérrel, illetve a téma napi politikai vonzataival. (România Liberă)

A gazdasági válság kórtünetei

Románia lakosságának mintegy háromnegyedét érintették érezhetően a gazdasági-pénzügyi válság kihatásai. A legérzékenyebb kategóriát ilyen szempontból a nők, a vállalkozók és a munkanélküliek jelentik.

Bogdán Tibor

► A közhiedelemmel ellentétben – miszerint Románia a munkakerülő ország – az Eurofound Közvéleménykutató Ügynökség felmérése ennek éppen az ellenkezőjét bizonyítja. Ezek szerint az Európai Unió tagországaiban közül Romániában a leghosszabbak közé tartozik a heti munkaidő, és itt a legrövidebb a fizetett évi pihenőszabadság.

Több munka, kevesebb pihenés

Míg az átlagos franciaországi alkalmazott mindössze heti 35, a dániai 37, a belgiumi pedig 38 órát dolgozik, addig romániai „kollégája” legkevesebb 40 órát tartozkodik hetente a munkahelyén, ugyanannyit, mint a máltai,

a lengyel, a litván és a brit munkaerő – persze mindezt jóval kisebb juttatásért teszi. Az unió régi tagállamai közül a legtöbbet Luxemburgban, Nagy-Britanniában és Németországban dolgoznak, a legkevesebbet Franciaországban, Írországban és Finnországban. Az újabb tagállamok esetében Magyarországon, Szlovákiában, Bulgáriában, de a „régebbi” Portugáliában is, az uniós integrációt követően, a heti munkaidő legkevesebb egy órával növekedett, Romániában viszont átlagosan két órával kell többet dolgozni a 2007. évi csatlakozás óta.

Az országban az alkalmazottak több mint fele, egészen pontosan 51,95 százaléka mindemellett még naponként túlórázik is, a megkeresettek több mint 12 százaléka pedig hetente legalább két al-

kalommal marad munkahelyén a nyolc órás munkaidő lejáta után – amint az a *myjob.ro* felmérésből kitűnik. A szorongalom fő okát az elbocsátástól való félelem jelenti. A pszichológus Mugur Ciumăgeanu, az Országos Mentálhigiéniai Központ munkatársa magyarázata szerint arról van szó, hogy az engedelmességhez szokott román munkaerő nem tud nemet mondani a főnökének, holott a ráerőszakolt munka legalább 20 százalékát joga lenne visszautasítani. A felmérések szerint egyébként a legbuzgóbbak a 45 éven felüliek, 63 százalékuk vállal napi többletmunkát. Esetükben állásuk elvesztése valóságos tragédiát jelentene, hiszen ebben az életkorban – és főleg válságidőben – már igen nehezen tudnának elhelyezkedni. A munkanélküliség réme a 30 év alatti alkalmazottak körében is kísért, 49 százalékuk lépi túl több-kevesebb rendszerességgel a napi nyolc órás munkaidőt.

A mintacsoport 85 százaléka keres másodállást tartozásai kifizetése érdekében, 15 százalék viszont jelenlegi ké-

nyelmi fokának további fenntartásáért nézne újabb jövedelemforrások után.

Ami a pihenést illeti, ez esetben a 27 uniós tagállam átlagában az alkalmazottak fizetett pihenőszabadsága évi 25 munkanapnak megfelelő időszak. Ezen belül Németországban még jobb a helyzet: itt harminc napnyi pihenőszabadságra jogosult a munkaerő. Romániában ezzel szemben az átlagos pihenőszabadság csupán 20 munkanapot ölel fel.

...kevesebb bér

A több munka és kevesebb pihenés ellenére Romániában a keresetek idén visszaestek az előző esztendőhöz képest. A bérek értékének csökkenése a városokban élő foglalkoztatottak több mint 50 százalékát érintette, faluhen az arány viszont csupán 37 százalék. A jelenség az utóbbi három hónapban érezhetően fokozódott, a tavalyinál kisebb bérben részesedők részaránya 15 százalékkal nőtt – tudhatjuk meg a 360insights statisztikájából.

A jövedelmek visszaesése nyomán az ország lakossága

változtatni kényszerült fogyasztási szokásain. Így minden második romániai visszafogta a szolgáltatásokra, a pihenésre és szórakozásra, valamint a különféle termékekre, mindenekelőtt az élelmiszercikkre fordított kiadásait. A megkeresettek 32 százaléka vásárolt kevesebb ruhaneműt, 28 százaléka mondott le a nyaralásról, 23 százaléka a szórakozóhelyek, 21 százaléka az éttermek látogatásáról. A mintacsoport 20 százaléka visszafogta telefonbeszélgetéseit, további 19 százalék elhalasztotta lakása felújítását, tatarozását, a tartós háztartási cikkek vásárlásáról 18 százalék mondott le.

Az ország lakosságának közel egyharmada – 29 százalék – fontolgatja azt, hogy külföldön vállal munkát, ami különösképpen nagy arány, főleg azt követően, hogy már amúgy is kétféle tételre a határon túl dolgozó román állampolgárok száma.

A gazdasági és pénzügyi válság negatív kihatásai az ország lakosságának több mint háromnegyedét érintik – állapította meg a Mercury Research piackutató társa-

ság. A gazdasági-pénzügyi helyzet romlását mindenekelőtt a munkanélküliek érzik meg – állította a megkeresettek 95 százaléka. A nők 80 százaléka panaszkodott erre, míg férfiaknál ez a részarány csupán 74 százalékos.

A „válságérzékeny” kategóriába tartoznak a vállalkozók is, 55 százalékuk állította, hogy idén rosszabbul ment az üzlet, mint korábban. A lakosság 40 százaléka egyébként leginkább attól tart, hogy engednie kell megszokott életszínvonalából, 39 százalék a jövedelmek további megcsappanásának kilátása miatt aggódik, 38 százalékát a folyó költségek kifizetésének ellehetetlenülése foglalkoztatja, 15 százaléka hitelrészletei miatt érzi magát bajban, 14 százalékát pedig az bántja, hogy a következő időszakban nem tud majd sem befektetni, sem pénzt megtakarítani.

Jelentősen – 40 százalékról 61 százalékra – nőtt azoknak a részaránya, akik nem bíznak a bankok pénzügyi stabilitásában, ilyen tekintetben csupán a mintacsoport 13 százaléka számít a helyzet javulására. ◀

Európai politika: célkeresztben a bevándorlók

A gazdasági válság ostora mindenekelőtt a bevándorlókon csattan Európában. Ilyen tekintetben elsősorban a muzulmánok és a romák helyzete a legkritikusabb.

MTI/ÚMSZ

► Az Európai Unió több országában, de unión kívüli államokban is fortyognak az idegenellenes indulatok, tarolnak a szélsőjobb oldali erők, és néhány kormány korlátozásokat vezetett be egyes etnikai csoportokkal szemben.

Minaretek, burka nélkül!

Ausztriában két évvel Jörg Haidernek, a modern osztrák szélsőjobb „atyjának” halála után a bevándorlók kérdése még mindig a politikai beszéd homlokterében áll. Az idegenellenes Osztrák Szabadságpárt a szavazatok 17,5 százalékát szerezte meg két évvel ezelőtt a parlamenti választásokon. Az októberi bécsi helyhatósági voksoláson is hagyományos programmal indulnak: kampányuk keretében különleges szavazást követelnek a minaretek, valamint a szem kivételével az egész testet elfedő muszlim öltözet (burka) betiltásáért. A párt vezetője, Heinz-Christian Strache a főváros polgármesteri címére is ácsingózik.

Nagy-Britanniában David Cameron miniszterelnök új kormánya, a választási ígére-

tek betartására törekedve, korlátozni akarja a bevándorlást a szigetországba, amely Olaszország után a migránsok második legkedveltebb célpontja lett az EU-n belül. A britek 64 százaléka úgy gondolja: a bevándorlás jelenlegi szintje mellett országuk élethetlenebbé válik. Ennek ellenére a szélsőjobb irányultságú Brit Nemzeti Párt nem ért el kiugró eredményt a választásokon.

Bulgáriában viszont a romaellenes, szélsőjobb oldali bolgár Ataka párt tavaly a szavazatok 9,4 százalékának elnyerésével a negyedik legnagyobb parlamenti erővé vált. A csoportosulás a cigánytelepek felszámolásáért küzd, valamint azért, hogy szüntessék meg a szociális segély folyósítását azoknak a romáknak, akik nem járatták iskolába gyermekeiket.

Erősödő szélsőjobb

A Dánia iszlamizációjától rettegő populista Dán Néppárt 2001 óta a harmadik legtekintélyesebb erő a parlamentben, és súlya csak nőtt a 2005-ös Mohamed-karikatúrák miatti válság után. A legutóbbi, 2007-es választásokon, a szavazatok 13,8 százalékával 25 helyet biztosított magának a 179

Sorsukra várva. Ázsiai illegális bevándorlók egy brit hadihajó fedélzetén

fős parlamentben. Közvélemény-kutatások jelenleg 16 százalékra teszik támogatottságát.

Franciaországban a Jean-Marie Le Pen vezette szélsőjobb oldali Nemzeti Front az 1980-as évek óta jelen van a francia politikai életben, és a 2002-es elnökválasztás során ért eddigi pályafutása csúcspontjára. 2007-ben csökkenni kezdett támogatottsága, mivel Nicolas Sarkozy francia elnök kemény fellépésével elhódította szavazóinak egy részét, de egy márciusi helyi választás azt mutatta, hogy kezd magához térni. Sarkozy egy idén nyáron indított kampány keretében több száz romát küldött haza, és október 3-i önkormányzati választások várhatólag szavazói bázisának további növekedését mutatják majd.

Magyarországon a szélsőjobb oldali Jobbik 2010 áprilisában jutott be először a parlamentbe, és mindjárt 47 helyet biztosított magának. Az október 3-i önkormányzati választások várhatólag szavazói bázisának további növekedését mutatják majd. A párt az ország roma kisebbsége elleni érzelmeket próbálja meglovasítani, legutóbb azt javasolta, hogy a közbiztonságra veszélyes cigányokat el-

lenőrzött közrendvédelmi táborokban kellene elhelyezni.

lenőrzött közrendvédelmi táborokban kellene elhelyezni.

Svédország sem kivétel

Olaszországban a bevándorlásellenes autonómiát támogató Északi Liga, amely a Silvio Berlusconi kormányfő vezette koalíciónak is tagja, a legutóbbi választásokon erősítette meg befolyását a politikai életben. Olaszország régóta Európa kapujának számít az afrikai bevándorlók szemében: tavaly itt volt a legnagyobb a migránsok száma az EU-n belül. Róma nyíltan támogatja Franciaország romapolitikáját, és saját maga is keményen bünteti az illegális bevándorlást.

Hollandiában Geert Wilders Szabadságpártja a júniusi választások során a harmadik befutó volt, és komolyabb befolyásra is szert tehet, ha a jobbközép pártok végül Wilders segítségével ki-

sebségi kormányt alakítanak. Közvélemény-kutatások szerint egy újabb voksoláson az emberek többsége a Szabadságpártra adná szavazatát. A 2002-ben meggyilkolt populista Pim Fortuyn utóda betiltaná a *Koránt* illetve a fejkendőt és bezárná az iszlám oktatási intézményeket. A 16,6 millió lakosú Hollandiában egymillió muszlim él.

Norvégiában a Haladás Párt a tavalyi parlamenti választásokon – eddigi legjobb teljesítményét nyújtva – a szavazatok 23 százalékával a legerősebb ellenzéki párttá vált. A csoportosulás támogatottságának növelése érdekében már-már rasszistának számító idegengyűlöletről tesz tanúbizonyságot.

Svédországban a napokban arattak győzelmet a szélsőségesek: a Svéd Demokratik pártja a vasárnapi választásokon jutott be először a parlamentbe. A tömörülés alapelve az, hogy az iszlám nem egyeztethető össze a svéd értékekkel. A csoportosulás saját javára fordította a liberális svéd menedékpolitikát, amelynek következtében több ezer iraki menekült érkezett az országba Irak 2003-as amerikai megszállása után.

Svájcban a populista Svájci Néppárt kapta a legtöbb szavazatot (27 százalék) a 2007-es parlamenti választásokon. A párt támogatja azt a népszavazást, amely megkönnyítené a külföldi származású bűnözők kitoloncolását. A svájci tavaly minaretépítési tilalmat szavaztak meg. ◀

Lap-top

A nap címe. Mivel magyarázható, hogy a kormány ennyire rosszul működött. A miniszterelnök és a pénzügyminiszter kölcsönösen megvetette egymást, *Ziarul Financiar*.

Magyarázat. Rettenetesekek a román sajtóban ezek a (bőven) beszélő címek. Persze még rettenetesebb, hogy ilyesmin múlik még ország sorsa. Amúgy a kompetencia szempontjából csukott szemmel a (volt) pénzügyminiszternek adunk hitelt, aki amúgy azt is bevallotta, hogy szakértőként a progresszív jövedelemadó híve.

Alternatív civakodások. Crin Antonescu alternatív kormányának máris van bírálója a saját pártjában. Varujan Vosganian volt pénz- és gazdaságügyi miniszter – írja a *Cronica Română* – blogján úgy értékeli, hogy az árnyékkormány inkább összekuszálta, mintsem tisztázta a dolgokat. V. V. legfőbb kifogása: az Antonescu által „kinevezett” miniszterek nem vettek részt a párt új programjának a kidolgozásában.

Ptű, ptű, nem jár. Az egyik, jelenleg független képviselő úgy döntött, visszavonja aláírását Silviu Prigoană sajtóra vonatkozó törvénykezdeményezéséről. Igaz is, legalább utólag tudják meg a derék honatyák, mit is irtak alá. Vagyis hogy voltaképpen mit nem fognak jóváhagyni. Amit viszont Prigoană mester a prostituáltakkal akart csinálni, helyeseljük.

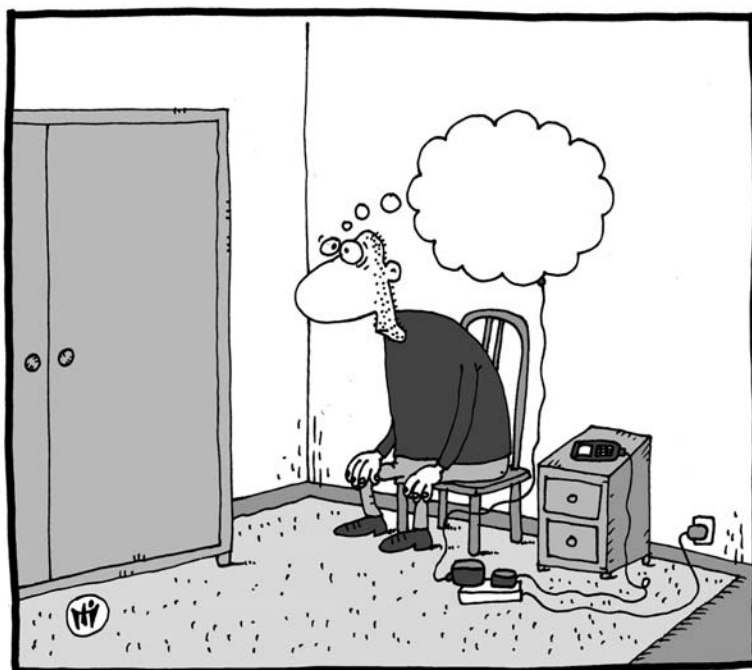
Könyv, jelenben. Néha egy kis üdítő kultúra nem árt, mint ahogy – ifjú titánoknak mondjuk – néha olvasni sem árt. A könyveknek megvan a maguk művészete, de nemhogy a könyvművészet, maga a könyv is kezd kimenni a divatból. Nos, a bukaresti municípiumi múzeumban nyolcad-szor tartják meg a Carte și Arte (Könyv és Művészet) Fesztivált, szeptember 23-ával kezdődőleg négy napig tart. Érdekes, hogy minden napon egy-egy külön művészeti ág a fő téma: festészet-grafika, könyv, zene és film, harcművészetek. (A *Jurnalul național* nyomán.)

A nap álhíre. A parlamenti vita hevében az egyik képviselő azt javasolta: amíg a honatyák kellő számban és főleg kellő felelősséggel döntenek a nyugdíjakról, szüneteltessék azok folyósítását.

Minden napra egy mondás

„Ha az az érzésed, hogy átvágnak, akkor valószínűleg tényleg átvágnak.” Csing-Ning Csu

Újratöltés

Horváth István

A túlsó végről

SZELLEMLIDÉZÉS

– Vége-hossza nincs ennek az örökös elemzésnek, belső vizsgálódásnak, ennek az éberségnek. Sok mindennel próbálkoztam; simára borotvált gurukkal meg szakállas gurukkal, számos meditációs módszerrel – tudja, milyen sok a szemfényvesztő –, de mindezek nem csillapították sem szomjamat, sem éhségemet.
– Miért nem a túlsó végétől kezdi, arról a végétől, amelyet nem ismer – a másik parttól, amelyet az innersőről nem láthat? Az ismeretlennel kezdje, ne az ismerttel, mert ez az örökös vizsgálódás, elemzés csak megerősíti és tovább feltételezi az ismertet. Ha az elme a dolog túlsó vége felől él, akkor ezek a problémák nincsenek.
– Dehát hogyan kezdjek neki a túlsó végétől? Nem ismerem, nem látom.
– Amikor azt kérdezi: „hogyan kezdjek neki a túlsó végétől”, akkor még mindig az innerső felől teszi fel a kérdést. Ne kérdezzen tehát, hanem kezdje el a túlsó partról, amelyről nem tud semmit, egy másik dimenzióból, amelyet a csalfa gondolat nem tud foglyul ejteni.
Kis ideig hallgatott, közben fácánkakas repült el mellettünk. (...) Amikor nem sokkal később újra előbukkant, megjelent négy-öt fácántó is, amelyek ugyanolyan színűek voltak, mint a halott levelek, és a nagy fácán dőlyfösen állodogált közöttük. A férfi annyira elmerült gondolataiban, hogy észre sem vette a fácánt, és amikor felhívtuk rá a figyelmét, azt mondta: – De szép! –, ám ez üres szó volt csupán, mert egyre azzal a problémával volt elfoglalva, hogy miként indulhatna el valamiből, amit nem ismer.

Jiddu Krishnamurti: *Nincs más forradalom.*
Fordította: Erős László Antal

Nyitás, zárás nevében

Az afrikai labdarúgó-világbajnokság idején végrehajtott kampal merényletek után sokan rájöttek, hogy Szomáliával továbbra sem csak az üzletszerű kalózkodás kapcsán kell foglalkozni. Ebben az alig-államban a kilencvenes évek eleji Barré-gyilkosság, majd Mogadishu és az ország sorsát jól jellemző Aidid-korszak, az UNISOM I-II/UNITAF egysült nemzeti missziók kudarcai, a hadurak véres versengése után az Iszlám Törvényszékek Uniója (UIC) tűnt a rend garanciájának. Am az Unió nemsokára összecsapott a nagyobb klánokat kormányzóságba tömörítő érdekszervezettel (ARPCT). Ezt a Központi Hírszerző Ügynökség pénzelte azzal a szándékkal, hogy információkat szerezzenek az UIC-ről, megrendelt merényleteket hajtsanak végre a szervezetben, amelyben hatalomra került az ultraszlamista Nyugat-, és Amerika-ellenes szárny, és háttérbe a moderáltabb.

Különben a Törvényszékek mérsékelt frakciójának tulajdonítható a mogadishui életkörülmények javulása, a repülőtér és a kikötő újbóli üzembe helyezése. A hadurak tömörülését Eritreában kiképzett harcosokkal legyűró UIC-ot 2008-ban amerikai-etióp csapatok számolják fel, de fennmarad a szélsőségesek „ökölszervezete”, az al-Shabbab. A dzsihádisták harcértékét jelzi, hogy a mélynyomorban élő szomáli fiatalokat egy pakisztáni, bangladesi, iráni, egyiptomi, afgán illetőségű, a világ hadszínterein (például Afganisztánban) tapasztalatokat nyert kemény mag vezeti.

Figyelmet érdemelnek a szervezet „atyái”. Az al-Shabbab alapítója a 2008-ban egy amerikai légitámaszpályán megölt Aden Hashi Farah „Ayro” volt, aki afgán al-Káida táborokban kapott kiképzést, és akire jól illett az „afrikai/szomáliai-tálib” becenév. A mostani vezető, Ahmad Abdi Godane „Abu Zubayr”, még veszedelmesebb, neki köszönhető, hogy az al-Káida vezetősége elismerte: „az iszlám oroszánjai Szomáliában” a nemzetközi dzsihádmozgalom jogos tagjai. Godane-nak tulajdoníthatóak a világbajnokság alatti ugandai robbantások, de tervei nem csak a szétesett Szomália provinciáinak egyesítésére, a belső hatalom megszerzésére irányulnak, hanem a szomszédos államok szomáli-gyökerű lakosságának összefogására is. Mi több, exportcikknek tekint a szent há-

Ady András

borút, és azt bármilyen demokráciagyanús államiság ellen gondolkodás nélkül beveti. Ómiatta kell keményen kapaszkodnia a Szomáliai Demokratikus Köztársaság éppen legitim kormányának, de a szomszedságnak is, hiszen a véres múlt nem felejtendő el – új fejezet nyílt csupán, amelyben a terrorizmus ipari méretű kivitelét tervezik.

Öngyilkos magatartások ellen

Azért mást is tesz a sajtó, mint hogy beszámol a sztárok és celebek öngyilkosságáról (a politikai öngyilkosságokról is), és ezzel valóságos szuicidhullámot indít el. Ahogyan a Prigoană-médiatörvény bizonyos előírásainak támogatási kényszerét magyarázza az RMDSZ-es képviselő. Jut eszembe: nekem nem kell ezt magyaráznia, hiszen éppen én voltam az, aki még 1993-ban egy ötrészes riportorozat végén, amely azt vizsgálta, miért követtek el fél év alatt tizenhárman öngyilkosságot egy Brassó megyei magyar faluban, ugyanazt a következtetést vontam le, mint a képviselő által említett szociológusok: amint publicitást kapott és figyelmet nyert az első önkézüleg életét elvető személy, az elkeseredett emberek maguk is szerették volna, ha legalább halálukban empátiával, megbocsátó szeretettel közelednek hozzájuk. Igaz, hogy nem csak a sajtóban kerülnek ezek a sajnálatos esetek közbeszéd témájává, hanem először az öngyilkos közvetlen környezetében, a falujában, a tömb-

Ambrus Attila

házában, baráti körében – ennek ellenére azóta se irtunk lapomban azokról, akik önként távoztak az árnyékvilágba. Még arról a rákból gyógyult fiatalasszonyról sem, akinek – a politikai osztály húsz éves ténykedése miatt is – csökkentették a fizetését, s így nem tudta megvásárolni az utókezeléshez szükséges gyógyszereit. Lám, lám, nem kell nekünk sajtótörvényben előírni, hogy legyenek felelősök, mert igyekszünk felelősen is viselkedni. Az erdélyi magyar sajtóban dolgozók legjava – és vannak egy páran! – így ír és gondolkodik. A bértollnokok, revolverújságírók, zsarolók ellen meg ott a büntetőtörvénykönyv.

Erről ennyit. S hogy meggyőzzem az olvasót, hogy az erdélyi magyar újságíró mással is foglalkozik, mint hogy öngyilkosságokról számoljon be beteges kéjjel, hadd mondjam el, hogy ezeket a sorokat a budapesti Román Kulturális Intézet vendégszobájában pötyögtem, ahol romániai és magyarországi kisebbségi újságírók találkoztak. Az al-

kalmat az szolgáltatta, hogy a szinte megszállott kolozsvári tévés, Szabó Csaba által létrehozott Fehér Holló társaság megjelentette és bemutatta *Noi-Mi* című kötetét. Szórványban élő magyar újságírók jegyzeteit, riportjait, tanulmányait és sci-fi regényrészletét román nyelven. Bevallottam azért, hogy a többség is megismerje őket, megtudja, hogy ők ma is a transzilvanizmus hívei, amely feltételezi a népek közötti dialógust és kulturális cse-

rét. És megtudja azt is, hogy ezek a gondolkodó újságírók nem rögeszmésen csak az etnicitás problematikájával foglalkoznak, hanem van közöttük olyan is, aki a történelem, és olyan, aki a mélylélektan kérdéseit feszegeti, más európai rangú filmkritikát jegyez.

A budapesti találkozón a sztereotípiák káros voltáról beszélgettünk. Összevetettük a média elítélőit a társadalom sztereotípiáival, és megállapítottuk: a többségnek a kisebbségről, a kisebbségnek a többségről alkotott véleménye jobb, mint a sajtó által lefestett kép. (Egy kivételt talán. A romák

Besegíteni a szélsőséges politikai köröknek: a sajtó számára látványos, (vissz)hangos öngyilkosság lenne.

elleni társadalmi előítélet szerencsére nem köszön vissza a szemérmes sajtóban, ám a média még nem találta meg ennek a kirekesztésnek az ellenszerét.)

A kisebbségi újságíróknak hidat kell építenie saját közössége és a többség közé, amelyen kétirányú az eszmék és az értékek közlekedése. Így válhat lehetővé az integráció, amelynek szereplője nem csupán a kisebbség, hanem a többség is. A korszerű európai társadalom kialakulása azt feltételezi, hogy Romániában a románság, Szlovákiában a szlovákság is beilleszkedjen valójában soknemzetiségű országa társadalmába, elvesse a nemzetállami rögeszméit. Magyarországon a magyarságnak pedig el kell fogadnia, hogy országa nem nemzetállam, több százezer roma lakja, akiket nem sikerülhet erőszakkal asszimilálni.

Nem folytatni a hídépítést, hanem besegíteni a szélsőséges politikai köröknek a társadalmi, kulturális tér aláaknázásába: a sajtó számára látványos, (vissz)hangos öngyilkosság lenne – állapították meg a budapesti Román Kulturális Intézet tanácskozásán jelenlevők. Akik valahányan késznek mutatkoztak a hídverési közmunkára. Sokan voltak!

Sem iskola, sem iskolabusz

Antal Erika, Baloga-Tamás Erika

► Gyerekek és szülők ezrei szembesültek azzal ezekben a napokban, hogy az idei tanévben a vidéki iskolák felszámolása, összevonása miatt ingáznuk kell, ám a tanfelügyelőségek nem tudnak ehhez elegendő iskolabuszt biztosítani.

Hargita megyében például hat és félezerre nőtt ősztől a naponta ingázó diákok száma. A gyerekeknek átlagosan 10-15 kilométert kell utazniuk, de olyanok is akadnak, akik naponta oda-vissza számolva 60 kilométert tesznek meg azért, hogy tanulhassanak. Jelenleg mintegy négyezer-ötszáz tanuló utaztatásának gondja a szülőkre vagy magára a diákra hárul, mert a megyében található 75 iskolabusz mindössze 1800-2000 diák szállítására elegendő. „Azokon a településeken, ahol nincs iskolabusz, mert még nem kaptak – például Homoródszentmárton, Gyergyóholló, Tölgyes –, mikrobuszok bérlésével próbáljuk áthidalni a hiányt, a költségeket egy központi program támogatásából állja a tanfelügyelőség. Ugyanebből a forrásból finanszírozzuk azokat az alternatív megoldásokat is, ahol például szülők bevonásával, segítségével oldják meg az utaztatást” – nyilatkozta lapunknak Csukás Levente, a Hargita Megyei Tanfelügyelőség gazdasági igazgatója. Beszámolója szerint korábban 22

Öt, ahol nincs iskolabusz, az oktatási tárca megtéríti a diákok utazási költségeit

Fotó: Mediafax

újabb iskolabuszt kérvényeztek az oktatási tárctól, majd ezt a számot egy „realisabbra”, hatra csökkentették. „Már akkor is tapsolnánk, ha három-négy buszt kapnánk. Ezek a járművek oda kerülnek, ahol az alacsony diáklétszám miatt kénytelenek voltunk felszámolni az iskolát” – magyarázta az igazgató, aki szerint Székelyország, Homoródszentmárton, Kobátfalva, Hidegség, Gyergyóholló és Tölgyes szerepel a prioritási listán.

És a szülők fáradtsága?

„Minden reggel megfogodom, hogy többet nem viszem be a városi iskolába a gyereket” – panaszkodik az

egyik Maros megyei faluban élő Kulcsár Ildikó, aki családjával naponta egy órát utazik faluról városra és vissza. „Sokba is kerül, farsztó is” – mondja a kétgyermekes anyja, aki nincs egyedül ezzel a problémával a megyében. Az anyuka olyan településen él, ahová nem jut el a megyében jelenleg közlekedő 76 iskolabusz egyike sem, így a diák utazási támogatást kap. „Jó, hogy legalább az utazást nem fizeti ki senki” – panaszkodott az anyuka.

Az ingázás valóban fáradtsággal jár. Erdőszentgyörgyről Marosvásárhelyig például 40-45 perc az út. Oda-vissza megjárni ezt a távot, azt jelenti, hogy a várakozással

együtt napi két órát tölt az utazással az, aki az ingázást választja. Egy bérlet ára 170-180 lej, annak függvényében, hogy egy hónapban hány napot utazik a bérlet tulajdonos, az iskolások 10 százalékos kedvezményben részesülnek. A Vásárhelyen egybeépült falvakba húszpercenként járnak a buszok, innen könnyebb a bejárás.

Illés Ildikó főtanfelügyelő helyettől megtudtuk, a minisztérium további négy iskolabuszt ígért. Ennél többre volna szükség, ezért azokat az iskolákat, amelyek közelében nincs más tanintézmény, még a annak ellenére sem zárták be, hogy nagyon kevés a gyerek. Illés Ildikó elmondta, a minőségi tanításhoz

erős iskolaközpontokra volna szükség, ami csak az összevonásokkal, az ingázatásokkal lenne megvalósítható, de ezt a szülői közösségek nem látják be, és ragaszkodnak településük iskolájához. Példának a közszolgálatok hozta fel a főtanfelügyelő-helyettes.

Újabb 170 busz érkezik

Az oktatási minisztérium tud az iskolabuszhiányról, a tárca éppen tegnap írt ki versenytárgyalást 170 jármű beszerzésére – tudtuk meg Király András oktatási államtitkártól. Tájékoztatása szerint jelenleg 2370 iskolabusz van forgalomban, és az intézmény-összevonások miatti új helyzetben további 900 jármű van forgalomban. „Ismerjük az ingázó gyerekek gondjait. Hosszú távon az iskolabuszok jelentik az olcsóbb és kényelmesebb megoldást számukra, de beszerzésük sok pénzbe kerül. Addig is az állam valamennyi diáknak biztosítja az utazási költséget ott, ahová nem jut el iskolabusz” – magyarázta az államtitkár. Egyébként Király András volt még képviselőként a kezdeményezője annak a négy éve érvényben lévő törvénynek, amely szerint az állam állja a diákok ingázási költségeit. A jogszabály szerint megtérítik a napi utazás árát, ha a távolság nem haladja meg az 50 kilométert. ◀

► Röviden

Megbénul a főváros

A beharangozott tiltakozóakció-sorozat részeként ma nagyszabású tüntetést szervez a fővárosban a CNSLR Fráția szakszervezet. Elnöke, Marius Petcu legkevesebb húszezer résztvevőre számít. „Remélem, hogy az elégedetlen bukarestiek is eljönnek a kormánypalota előtti térre” – mondta Petcu. A szakszervezetek a 25 százalékos közalkalmazotti bércsökkenés és a munkatörvénykönyv hiányosságai miatt tüntetnek.

Nyilvános a kórházi állások listája

Közzétette az Egészségügyi Minisztérium hétfő este az ágazatban felszabadított állások jegyzékét. Az intézmény www.ms.ro honlapján megtalálhatók azok a posztok, amelyeket a szaktárca és az önkormányzatok hirdethetnek meg versenyvizsgára. Az Egészségügyi Minisztérium 2322 állást hirdet meg, ebből 218-at a mentőszolgálatoknál, mentőorvosoknak, asszisztenseknek és gépkocsivezetőknek. A legtöbb állás, 1075, asszisztenseknek szól, 963 orvosoknak, 67 gyógyszerészeknek, 217 pedig a kisegítő személyzetnek – Bukarestben és az ország valamennyi megyéjének kórházaiban.

MIÉRT Akadémia az elszegényedésről

Szeptember 23. és 26. között tartja a Magyar Ifjúsági Értekezlet kilencedik MIÉRT Akadémiát, amelynek ideai témája az elszegényedés és társadalmi kirekesztés a fiatalok körében. A püspökfürdői rendezvényen ismert romániai és magyarországi előadók osztják meg gondolataikat az érdeklődőkkel, az előadásokat követően pedig szekciótuléseken vehetnek részt a fiatalok. A szeptember 23-i megnyitón Bodor László, a MIÉRT elnöke, valamint Szabó Ödön, az RMDSZ Bihar megyei szervezetének ügyvezető elnöke mond köszöntőt.

Cigaretta- és mobiltelefon-csempészek buktak le Háromszéken

Cigaretta- és mobiltelefon-csempészeket fogott el a háromszéki rendőrség. Buzsi Andrea szóvivő szerint a bűnözők egész Kovászna megyét átfogó rendőrségi akció során buktak le. Így Rétyen megállították a D. Imre és D. Gyula által vezetett autót, amelyben 200 darab zárjegy nélküli cigarettát találtak, amelyről tulajdonosai azt állították, egy moldovai személytől vásárolták. A rendőrök emellett 148 doboznyi kínai gyártmányú mobiltelefont koboztak el a razzia során egy megállított gépkocsiból. Az autózvezető ellen adócsalás vádjával indítottak bünvádi eljárást.

Háromszék is „takarít”

Kovács Zsolt

► Eddig már ezer önkéntest sikerült toborozni Háromszéken a szeptember 25-i „Let's do it Romania” elnevezésű országos környezetvédelmi akcióra, amelynek célja az illegális szemételep felszámolása. A toborzás hétvégéig folytatódik – számolt be tegnap a projekt Kovászna megyei koordinátora. Kelemen Éva tájékoztatása szerint GPS-koordináták alapján azonosították az összes létező törvénytelen hulladéklerakatot. Az önkénteseknek meg kellett határozniuk a feltérképezett hulladék jellegét és mennyiségét, hogy majd az alapján szervezzék meg a takarítás napján szükséges logisztikát.

Az elmúlt időszakban hét munkacsoport járta be Kovászna megyét, és sikerült is azonosítani több illegális hulladéklerakatot az erdőkből és a folyók mentén. Ám gondot jelentett, hogy az áradások elmozdították azokat, ezért meg kellett ismételnit a feltérképezést. Kelemen Éva szerint sikerült bevonni az akcióba 25 háromszéki polgármestert, 20 iskolát és 30 civil szervezetet. A résztvevőket ellátják kesztyűvel és zsákokkal, illetve a Tega

köztisztasági ígérte, hogy mindenhol elszállítja az összegyűjtött hulladékokat.

Tóth Birtan Csaba, a sepsiszentgyörgyi köztisztasági vállalat igazgatója korábban elmondta: Kovászna megye az országos első között a falusi szemételepek felszámolása terén. Ma már egy településen sem működik ilyen, és Háromszék minden lakosa számára elérhető a hulladékszállítás. „Most már néhány felelőtlen személy miatt jelennek meg törvénytelen szemétdombok, és a helyi önkormányzatoknak el kellene kezdeniük a törvénszegők bírságolását” – magyarázta. Valamennyi település polgármestere hivatalában kell lennie környezetvédelmi felelősnek, akinek büntetési joga is van. „Csak úgy gondoltam, hogy egy kis településen mindenki mindenkinek ismerőse, ezért nem büntetik egymást” – jelentette ki Birtan.

A „Let's do it” projekt 2008-ban Észtországból indult, majd tavaly csatlakozott Lettországhoz, Litvániához, Portugáliához és Szlovéniához. Idén Románián a sor, hogy tegyen valamit a környezetért. Az országos szintű projekt jelenleg mintegy 12 ezer önkéntessel számol. ◀

Utcai „sokk” Udvarhelyen

A roncsok azt üzenik, hogy aki teheti, mellőzze autóját a mai napon

A szerző felvétele

Baloga-Tamás Erika

► Két, tetejére fordított roncsautó hívja fel a figyelmet Székelyudvarhelyen a mai Autómentes Világnap fontosságára. „A város legforgalmasabb utcáin található roncsok azt üzenik, hogy néha, vagy legalább ezen a napon, aki teheti, mellőzze autóját. Ez csak egy kis lépés az élhetőbb környezet kialakításáért” – jegyezte meg Kilyén Barna a Vulticulus Földrajzi Társaság vezetője. A szervezet nyugaton már jól bevált, ám semmiképp sem

szokványosnak nevezhető módszerek bevetésével, úgynevezett gerillamarketing-akciókkal próbálja környezettudatosságra nevelni Hargita megye lakóit. Első megmozdulásukra idén tavasszal került sor, akkor a Föld napja alkalmából a fák fontosságára hívták fel a figyelmet, érdekes feliratot tartalmazó vászonzsákokat helyezve el mintegy húsz darab belvárosi fa törzsére. „A fejre állított autók egy héten keresztül maradnak az utcákon, a figyelemfelkeltést, illetve a mondanivaló képi megjeleni-

tését szolgálják, ezzel is hatékonyabbá téve az üzenet célba juttatását” – magyarázta Kilyén Barna.

A gerillamarketing-akció Nyugaton nagy népszerűségnek örvend, Romániában még kevésbé ismert és alkalmazott. „Pedig a felmérések azt bizonyítják, hogy nagyon hatásosak, nem beszélve arról, hogy nagyon kis költségvetésűek” – tette hozzá Kilyén Barna, akitől azt is megtudtuk, hogy tavasszal újabb megdöbbentő megmozdulásra készül a társaság. ◀

Röviden

Játszónap a várban

„A család meghatározó maradandó érték” – ez a mottója annak a rendezvénynek melyet a Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület szervez szombat délután a marosvásárhelyi várban. Minden korosztálynak szól a rendezvény és szombat délután négy órakor kezdődik a kecskeméti Ifjúsági Otthon Dramatikus Játszóköre, a Szivárvány Játéktár együttműködésével. A logikai, táblás, ügyességi, népi játékok, kézműves foglalkozások, zenés és ének foglalkozásokon Erkel Ferencre is megemlékeznek a zeneszerző születésének 200. évfordulóján.

Újválasztották Caramitru

Hétfőn, szeptember 20-án zajlott Bukarestben az UNITER, a Román Színházi Szövetség kiértékelő és tisztújító közgyűlése. A közgyűlés szavazásának eredményeként a szövetség elnökének Ion Caramitru választották meg újabb négy éves időszakra, alelnöknek pedig Aura Corbeanut. A szenátus frissen megválasztott 19 tagja között Tompa Gábor, a Kolozsvári Állami Magyar Színház igazgatója, és Bács Miklós színész is szerepel.

Föld alá költözik a múzeum

A bécsi szecesszió költözik a megújulás előtt álló Szépművészeti Múzeumba

Gyulay Zoltán, Budapest

► Az utóbbi években új rangot, nemzetközi tekintélyt vívott ki magának a budapesti Szépművészeti Múzeum. Időszaki kiállításai olyan érdeklődésre tarthatnak számot, hogy az érdeklődő tömeg gyakran hosszan kígyózik a Hősök terén és a Városligetben, mígnem sikerül belépnie a pompás neoklasszicista épületbe.

A Meztelen igazság

Szeptember 23-án nyílik meg és január 9-ig lesz látogatható a *Gustav Klimt és a bécsi szecesszió kezdetei* című nagyszabású tárlat, amely az osztrák főváros több társintézményében – köztük is legelsősorban az Albertinum-ban – őrzött alkotást mutat be. Klimt, Egon Schiele és a XIX-XX. század fordulójának megannyi osztrák művésze gazdagítja a kiállítást; a – mondjuk így – főszereplőnek Klimt *Nuda veritas (Meztelen igazság)* című képe ígérkezik. A bécsi színházi múzeum tulajdonában lévő festmény a szecesszió egyik csúcspontja, és csak nagyon ritkán kölcsönzik külföldre. (Hasonló egyedi darab volt nemrégiben Leonardo *Hermelines hől-*

Így fog kinézni majd a budapesti Szépművészeti Múzeum bejárata, a Hősök tere sarkán

gye, amelyet a krakkói Czartoryski múzeum nem is szokott kölcsön adni, de egy éve kivételt tett a Szépművészeti Múzeum.)

A budapesti intézmény kifejezetten stílusosan választotta a szecessziót ennek a tárlatnak a témájául, hiszen a tavalyi Joseph Mucha különkiállítás sikere is bizonyította, az itteni művészetkedvelők mennyire magukénak érzik ezt az irányzatot, amelynek számos példája nemcsak a császárvárosban, hanem Magyarországon is

megtalálható. Stílusos azért is, mert január 9-ét követően a múzeum több hónapra bezár: hozzákezdnek az intézmény régóta időszerű korszerűsítéséhez, egyszersmind eddig soha nem látott bővítéséhez.

Üvegkubus a téren

Baán László, a múzeum főigazgatója – aki 2004. decembere óta tölti be hivatalát –, 2005-ben döntött arról, hogy elindítják a bővítést célzó beruházás előkészítését.

A tervek két esztendeje, 2008 tavaszán kerültek a nyilvánosság elé, s bár minden érintett hivatal, testület és önkormányzat jóváhagyta és engedélyezte, a rajtpisztoly eldördülése előtt újabb kritikák fogalmazódtak meg vele kapcsolatban. A bíráló hangok különösen két részletkérdést érintettek. Az egyik a fölépcső képének, és ezzel jellegének a megbontása egy bevágással, amely új bejáratot nyitott volna. Az ellenző vélemények hatására azonban ez nem változik. A másik

észrevétel a föld alá vezetett lift kialakítását érte: a Hősök tere bal oldalát lezáró épület sarkán eredetileg betonkockát alakítottak volna ki; ezt az átdolgozott tervek légiebbsé tették. Az üvegkubus tehát olyan átdimenzionált jelképévé válhat a Szépművészeti Múzeumnak, mint amilyen az üvegpiramis a párizsi Louvre-é.

Unió forrásból

Az intézmény egyébként a föld alá költözik: a Hősök tere alatt több ezer négyzetméteres közösségi és kiállítóhelyiségeket alakítanak ki. Mintegy párizsi mintára, itt rendezik be a fogadóközpontot, és olyan kapcsolatot teremtenek, amely a jövőben lehetővé teszi a tér alatt a további bővítéseket is. Baán László annak a reményének ad hangot, hogy az uniós forrásból megvalósuló nagyszabású beruházás elkészülte után a Szépművészeti nem csupán páratlan gyűjteményt, hanem megjelenését és látogatói szolgáltatásait tekintve is a világ nagy múzeuma közé sorolható közgyűjtemény lesz. A tervek szerint 2012-ben a látogatók ismét birtokukba vehetik az intézményt. ◀

Színház az egész Várad

Totka László

► Rövid Dráma Fesztivált szerveznek szeptember 27-e és október 30-a között Nagyváradon. Különböző helyszíneken változatos előadások és programok, koncertek várják az érdeklődőket. Előadások helyszíne lesz többek közt a színház, a stúdióterem, a bábszínház, s a sétálóutcán is elhelyeznek egy mobilszínpadot. Különböző klubokban, kocsmákban, illetve a Fekete Sas Palota átjárójában is tartanak egy-egy előadást. A magyar vonatkozású programok figyelemreméltó Földes László (Hobo) *Csavargók tízparancsolata* című zenés előadása a Filharmónia színpadán. A produkció a debreceni Csokonai Színházban született, Vidnyánszky Attila rendezte. Az est gerincét a *Csavargók tízparancsolata* című költemet versei adják.

Hobo a Csavargók tízparancsolatát mutatja be Nagyváradon

Bemutató idénykezdés a sétatéri színház pódiumán

Hírösszefoglaló

► Rendkívüli bemutatóval indítja a 2010/2011-es évadot a Kolozsvári Állami Magyar Színház: ma este 7 órától William Shakespeare *Mértéket mértékkel* című előadása lesz látható a nagyszínpadon. Shakespeare *Szeget szeggel komédiáját* ezzel a címmel viszi színre Matthias Langhoff rendező.

A francia és német nyelvetterület egyik legismertebb rendezőgyénisége, az 1941-ben Svájcban született Matthias Langhoff rendezői karrierjét 21 éves korában kezdte a Berliner Ensemble-ben, ahol Brecht drámáinak rendezéseivel világhírű sikereket ért el. Főbb munkái a Berliner Ensemble mellett a berlini Volksbühne színházhoz, a Bochumi Színházhoz és a Lausanne-i Théâtre Vidy-Lausanne színházhoz kapcsolódik, de számos előadást rendezett Olaszországban, Franciaországban, Németországban, Svájcban és Dél-Amerikában is. Heiner Müller barátjaként és állandó munkatársaként a mára már klasszikussá vált Müller által jegyzett Shakespeare-adaptációkat (*Hamletgép*, *Titus Bonctan*,

Shakespeare Mértéket mértékkel című darabjával indul az évad a magyar színházban

Fotó: Biró István

Róma bukása stb.) vitte sikerre elsőként. Langhoff számos további Shakespeare-variációt rendezett, legutóbb egy újabb Hamlet-verziót (*Cabaret Hamlet*) mutatott be Dijonban.

„A *Mértéket mértékkel* a hatalom működéséről szól. Arról, hogy a hatalom úgy a jó, mint a rossz kezében önkényé válik és ez mindig ahhoz vezet, hogy az ember

elkötelezi magát bizonyos ideológiák mellett, ami mindig önellentmondásokhoz vezet. És arról, hogy az igazság és a törvény egyáltalán nem abszolút értékű fogalmak. Tehát a bibliai mértéket mértékkel-elv a valóságban mindig csak azt jelenti, hogy két különböző mérték egyenértékűként állítódik egymás mellé.” – vallja a rendező.

A *Mértéket mértékkel* színpadi változatát Matthias Langhoff és Biró Eszter jegyzi Báthori Csaba és Mészöly Dezső fordításainak felhasználásával. Az előadásban Hatházi András, Bogdán Zsolt, Orbán Attila, Biró József, Diemény Áron, Szűcs Ervin, Keresztes Sándor, Buzási András, Köllő Csongor, Pethő Anikó, Kató Emőke és Varga Csilla játszanak. ◀

Sajtópályázat fiataloknak

Az ÚMSZ pályáztatja és zsűrizi az EU-s verseny romániai jelentkezőit

Fiatal riporterek a szegénység ellen elnevezésű versenyt indított az Európai Bizottság EuropeAid Együttműködési Hivatala és az EJC Európai Újságíróközpont az EU tagállamainak újságírószakos diákjai számára. A verseny kizárólagos romániai médiapartnere az Új Magyar Szó, amely szervezi, illetve zsűrizi is a verseny országos szakaszát.

ÚMSZ

„Büszkén kérem fel a milleniumi fejlesztési célokkal foglalkozó New York-i csúcstalálkozó nyitónapján az európai újságíró-hallgatókat arra, hogy csatlakozzanak a világszerte tapasztalható szegénység elleni küzdelemhez. A média nagyon fontos szerepet játszik ebben a kérdésben: a riportok nagyon fontosak a tudatosság növelése, az emberek mozgósítása és a fejlesztésnek a politikai prioritáslisták élére kerülése szempontjából. Nagy reményeim vannak a fiatal riporterek kreativitásával és szerepvállalásával kapcsolatban” – ezekkel a szavakkal indította Andris Piebalgs fejlesztésért felelős európai biztos az Európai Bizottság EuropeAid Együttműködési Hivatala és az Európai Újságíróközpont (European Journalism Centre) Fiatal riporterek a szegénység ellen elnevezésű versenyt.

„Brüsszeli harminchármasok”

A verseny célja felkelteni az EU-tagállamok újságírószakos hallgatóinak érdeklődését a fejlesztési kérdések iránt. Az újságírószakos hallgatók október 29-ig küldhetik be az EU-val és a fejlesztéssel foglalkozó írott (legtöbb ezer szavas) vagy rádiós (maximum három perces) riportjukat. A verseny koordinációjáért minden tagországból egy-egy sajtóorgánium vállalta a felelősséget – Nagy Britanniá-

ban például a *The Economist*, Franciaországban a *La Croix*, Németországban a *Die Tageszeitung*. A romániai szervezésért az *Új Magyar Szó* felel, lapunk gyűjti be a riportokat, illetve zsűrizi azokat.

A beküldött munkák alapján a 27 tagországból 33 újságírószakos hallgató meghívást kap a decemberben megrendezésre kerülő Európai Fejlesztési Napok brüsszeli műhelytalálkozóján való részvételre.

A december 4-e és 7-e között zajló műhelymunka folyamán a harminchárom résztvevő élő

A versennyel kapcsolatos információk

A verseny menete:
Október 29.: a riportok és a jelentkezés benyújtásának határideje
November eleje: az Európai Fejlesztési Napok műhelytalálkozóján részt vevő jelentkezők kiválasztása
December 4–7.: az Európai Fejlesztési Napokról riportot készítő műhelymunka Brüsszelben
December 14.: az Európai Fejlesztési Napokon készített riportok benyújtásának határideje
2011. január közepe: a végső nyertesek kihirdetése
 A verseny honlapja: www.youngreporters.net
 A riportokat az office@maszol.ro címre várjuk.
 Kontakt: 0788-715 713, 0265-266 111.

közvetítést ad a Európai Fejlesztési Napokról az e célra létrehozott, www.youngreporters.net honlapon, illetve legtöbb egy héttel a műhelymunka vége után, december 14-ig megjelentetnek egy anyagot is saját országuk sajtójában.

A legjobb Afrikája

A zsűri a legjobban megírt riportot, a legjobb rádióportot és a legeredetibb hírt díjazza, a három legjobb anyag szerzője helyszíni látogatáson vehet részt a

Bizottság egyik afrikai partnerországában – a nyerteseket jövő év januárjában hirdetik ki.

Július elején a Bizottság – a tavalyi után idén már második ízben – e verseny testvérrendezvényét is meghirdette Zenével a szegénység ellen címmel, amely a tagállamok fiatal zenészeit szólította meg azzal a céllal, hogy a világszerte tapasztalható szegénység elleni küzdelem témájában fejezzék ki magukat. A dalokat október 17-ig, a szegénység felszámolásának világnapjáig lehet beküldeni. ◀

Az Európai Újságíróközpont által társzervezett sajtópályázatot Romániában az ÚMSZ koordinálja

Tizenötezer euróval büntette a CNA a Vântu-ügy tálalását

F. I.

A Vântu-ügy tálalása miatt a *Realitatea Tv* 10 ezer, az *Antena 3* pedig ötezer eurós büntetést kapott az Országos Audiovizuális Tanács tegnapi ülésén. A Bobby Păunescu tulajdonában levő *BI TV* megúszta egy nyilvános felszólítással. A két tévéadó elsősorban azért bírságolták meg, mert „tájékoztatójuk” nélkülözött az elfogultatlanságot, illetve a médiaforgasztókkal nem ismertették a különböző, esetenként egymással ellenkező nézőpontokat

Az audiovizuális tanács ugyanakkor felszólítást küldött a *Realitatea Tv*-nek, amely megcsonkítva közölte Traian Băsescu államfő egy nyilatkozatát – a csatorna ezt technikai hibával

magyarázta. A CNA tagjai közel két órás tanácskozás után döntöttek a szankciók mellett – legtöbbször a romániai média „mesés” mértékű leépülését emelték ki, illetve azt, hogy a zsmnaliszták részrehajlóan és torzítva mutatják be a tényeket. Christian Mititelu tanácsstag hangsúlyozta: „Már voltak precedens értékű előzményei ennek az esetnek – a Becali- vagy a Diaconescu-ügy. De egyáltalán nem fogták vissza magukat a csatornák. És valószínű ezután sem fogják.”

„Azok a televíziók, melyeket megbüntettünk, nagyon sok szempontból megszegték az érvényben lévő audiovizuális törvényt. Úgy a riporterek, mint a szerkesztők hibásnak tekinthetők, hisz nem kértek

bizonyítékokat az elhangzott vádakra, ugyanakkor azok a műsorvezetők is hibáztak, akik nem terelték a helyes irányba azokat a beszélgetéseket, melyeket az egyes meghívottak manipulációra használtak fel” – kommentálta a CNA büntetéseit lapunk megkeresésére Szász Attila. Az audiovizuális tanács RMDSZ által delegált tagja elmondta: „a két televízió alapjában véve ugyanúgy tárgyalta a Vântu-ügyet, és csupán árnyalatnyi különbségek voltak köztük”.

A *Realitatea Tv* egyébként azért kapott az *Antena 3*-nál nagyobb bírságot, mert egy beszélgetőműsorába meghívta Corneliu Vadim Tudort, aki sértő nyelvezetével hívta fel magára a figyelmet. ◀

Száz szó

Állatkertben próbált kábítószerrel természetien a rinocéroszok lakóhelye mellett egy gondozó Ausztriában. Az 59 éves férfi egyedül volt bejáratos a hellbrunni állatkert orrszarvúhoz, s ezt a lehetőséget igyekezett kihasználni. A hatóság harminc tő marihuánát talált a rinocéroszporta egy eldugott részén. Az állatkert vezetője és többi dolgozója csak akkor értesült az egésztől, amikor megjelent a kábítószer-felügyelet, melynek emberei fűles alapján értesültek az orrszarvúgondnok titkos melléküzletgárol. A férfit elbocsátották, és a drognövényt is eltávolították, az viszont nem derült ki, hogy ki és miként szimatolta ki a szokatlan veteményeskeret. Ennél már csak az lett volna furcsább, ha a férfi rinocéroszokat tenyészt egy mákül-tetvény közepén.

(szűcs el)

Röviden

Napi hat órát tévézünk

Átlagosan naponta több mint hat órát, 376 percet töltenek a televízió előtt a romániai lakosok – írja a paginademedia.ro. A tévézésre fordított idő a hétvégéken a legmagasabb – ilyenkor 12 százalékkal több időt töltünk a készülékek előtt. A legtöbbet a *Pro Tv*-t nézi a lakosság, a csatornát átlagosan egy óra 20 percet nézik. A tévézési csúcs idén januárban dőlt meg – ekkor átlagosan 434 percet töltöttek a készülékek előtt a nézők. Hat évvel ezelőtt a tévézésre fordított idő még „csak” napi 5 óra 11 perc volt, azóta folyamatosan növekszik. A legnagyobb tévéfogyasztók az Észak-Amerikaiak, 4 óra 40 perccel, őket követik a Közel-Kelet tévézői 4 óra 34 perccel. Az európaiak átlagosan 3 óra 42 percet töltenek a készülékek előtt. A legkevesebbet Ázsiában tévéznek, napi 2 óra 41 percet.

Pesten forgatják a BBC Helyszínelőjét

Szeptember végéig Budapesten, a Puskás Ferenc Stadionban forgatják a *BBC Silent Witness (A néma szemtanú)* című thriller-sorozatának két epizódját. A rendkívül népszerű brit sorozatból, amely alkalmanként hat-hét millió nézőt ültet a képernyők elé, és amelynek korábbi szezonjait a magyar közönség is láthatta, már a 14. évfolyam készül. Mint Richard Burrell elmondta: a sorozat producere az 1996-ban elkezdett *Silent Witness* jóval megelőzte a ma divatos *CSI* helyszínelős amerikai sorozatokat, talán éppen tőlük vették az ötletet. A sorozat állandó szereplője egy törvényszéki szakértői csoport, amelynek három tagja, Nikki (Emilia Fox), Harry (Tom Ward) és Leo (William Gaminara) különböző bűnügyeket derítenek fel a holttestek tudományos vizsgálatával. A most forgó évadban öt kétrészes epizód készül. Egy ilyen dupla epizódot forgatnak szeptember elejétől Budapesten.

HÍREK.ro
Erdély hírportálja

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
 Cím:.....
 tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.

Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,
 O.P. 33, C.P. 17

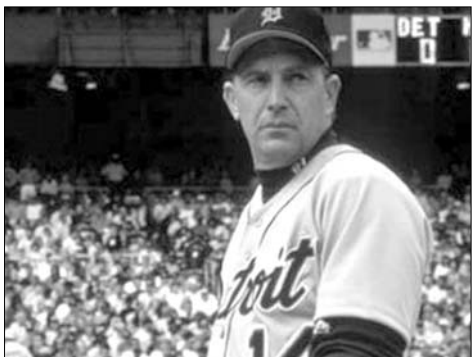
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

CSÜTÖRTÖK
2010. szeptember 23.

A nap filmjei

TVR 1, 21.10
A pálya csúcán

A Detroiti Tigrisek legendás dobójátékosa, Billy Chapel mindig jobb volt a baseballban, mint a szerelemben... Billy negyvenévesen minden elért, ami a pályán lehetséges. Egy kiábrándító évad végén, éppen életének talán utolsó profi meccse előtt szerelme, Jane közli vele, hogy elhagyja, mivel Londonban kapott egy jó állást és elutazik még aznap este.

TV2, 22.20
Vejedre ütök

Négy évvel ezelőtt a közönség láthatta, amint Greg Beckur egyetlen hétvége leforgása alatt elveszti poggyszát, felgyújtja a kertet, kicsit elveti a súlykot vízi röplabdázás közben, befest egy macskát, és hazugságvizsgálaton esik keresztül, mégpedig Jack Byrnes jóvoltából - aki nem más, mint a barátjának apja, akiről kiderül, hogy nem is ritka virágokkal foglalkozik, hanem ex-CIA ügynök.

Prima Tv, 23.00
Médium – Veszedelmes erő

Amikor egy telekinetikus képességekkel megáldott hármas Geiger vezetésével megtámad egy felfegyverzett autót, Ripps és McIntyre FBI-ügynökök kétkedve fogadják a szemtanúk beszámolóját a természetfeletti képességekkel rendelkező bandáról. Közben Addison volt FBI-ügynök is Geigerre vadászik, aki egykor tagja volt az Addison által vezetett, különleges képességű emberekből álló csoportnak.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.00 Hírek 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.01 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.03 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.00 Hírek 20.50 Jó éjszakát 21.00 Hírek 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történetei 23.00 Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradó, Hitvilág, Komolyzenei vetélkedő, Orvosi tanácsadó 13.00 Híradás, Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorismertetés 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Rejtett világok 17.00 Nap-óra 17.30 Rockmalom 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig 9.00 Második esély (am.-mex.-kol. sor.) 9.50 Derrick (német krimisor.) 11.00 Család-barát 11.55 Európai kóstoló 12.30 Kívánságkosár 15.00 Híradó 15.10 Kikötő - Friss 15.20 Kézművek 15.35 Virágzó Magyarország 15.55 Budavári labirintusok 16.40 Egy kis művészet 16.45 Közéleti Kínához (ism.) 17.15 Női pulzus 17.45 Zorro (am. sor.) 18.15 Térkép 19.00 Híradó 19.35 Mese 19.55 Quo Vadis? (olasz sor.) 21.00 Híradó 21.05 Közbeszéd 21.30 Az állatok nyelve (ism. sor.) 22.00 Diplomataadás (magyar sor.) 22.55 Sport hírek 23.00 Váltó 23.15 A zárdán túl (francia filmdráma, 2006) 2.00 EtnoKlub (ism.) 2.50 Kikötő - Friss 2.17 Híradó (ism.) 2.45 Váltó Különkiadás (ism.)

TVR 1

7.30 Az első órában 8.00 Ragadós történetek kicsiknek 8.30 Lépésben 9.00 Élelmiszerbank 9.10 A világ palotái 9.40 Chihuly, Atlantis 10.15 Kontra generáció (ism.) 12.00 Szerelmek a képernyőn túl 12.15 Mond mi fáj (ism.) 12.50 A legendás doktor Hur Jun (ism.) 13.50 Zseb-történetek 14.00 Hírek 14.45 Élelmiszerbank 15.00 Teleshopping 15.30 Akzente 17.00 Közérdek 18.00 Jocker, Loto 5/40, Loto 6/49 és Noroc sorsolás 18.25 Zseb-történetek 18.35 A legendás doktor Hur Jun (koreai sor.) 19.35 Élelmiszerbank 20.00 Hírek 21.10 A pálya csúcán (amerikai romantikus dráma, 1999) 23.30 Chihuly, Atlantis (ism.) 0.00 Hírek 0.15 Zöld arc (sor.) 0.20 Királyi kórház (angol filmsorozat) 1.25 Közérdek (ism.)

VIASAT 3

8.55 Gyilkos sorok 9.55 A narancsvidek (sorozat) 10.55 Doktor House (sorozat) 11.55 A varázsló (amerikai kalandfilm, 1989) (ismétlés) 14.10 Monk (sorozat) 16.05 CSI (sorozat) 17.00 A médium (sorozat) 18.05 A kifutó 19.05 A narancsvidek (sorozat) 20.00 Doktor House (sorozat) 21.00 Jóbarátok (sorozat) 21.30 CSI: New Yorki helyszínelők (sorozat) 22.30 CSI: Miami helyszínelők (sorozat)

m1

6.20 Hajnali gondolatok 6.23 Kárpát Expressz 6.50 Ma Reggel 10.00 Úditó Szilágyi Tibor műsora 10.55 Nappali 13.01 Híradó 13.18 Sport hírek 13.30 Kárpát Expressz 14.00 Összhang 14.30 Rondó 15.30 Ájtáró 16.00 Majd a DNS 16.30 Beszélgetés a szenvedésről 17.25 Híradó 17.35 Körzeti híradó 17.50 Teadélután 18.50 Mindig zöldebb (auszt. sor.) 19.40 McLeod lányai (auszt. kaland sor.) 20.30 Híradó este 20.55 Sport hírek 21.05 Jelfogó - Közéleti-politikai magazin 22.05 Az Este 22.35 Szívet cserélni (am. filmdráma, 1998) 0.05 Szélesvászon - Filmes magazin 0.35 Prizma 0.50 Hírek 0.55 Sport hírek 1.10 Ez történt Ma reggel (ism.) Közéleti műsor Benne: Híradó, sport hírek, időjárás

TVR 2

7.00 Légy férfi Grace (francia sor.) 8.00 Fraser és a farkas (kanadai-amerikai sor.) 9.00 Arabela (sor.) 10.00 Hírek, Sport 10.20 Szabad a szembejövő sáv (ism.) 11.20 Arománok 11.50 Időbeszéd 12.00 Hírek 12.45 Népi pihenőhelyek 13.45 Teleshopping 14.30 Parlamenti pártok fóruma 15.00 Együtt Európába 16.00 Légy férfi Grace (francia sor.) 17.00 Fraser és a farkas (sor.) 18.00 Euronews híradó 18.15 Lehet, hogy nem tudtad 18.30 Arománok 19.00 Kaland Bt. (kanadai sor.) 20.00 Hotel Babilon (angol sor.) 21.00 Sikerkép 21.30 A térképen túl 22.00 Hírek 23.10 100 Mile Rule (amerikai vígjáték, 2002) 0.50 Járatlan ösvények 1.25 Éjjel-nappal fiatalok (angol vígjáték) (ism.) 3.00 Kaland Bt. (ism.)

SPORT.RO

7.00 Hírek 10.00 Pontos sportidő (live) 12.10 Román kupa, Temesvár 13.10 Pontos sportidő 14.10 Külön kiadás 15.00 Sport.ro Hírek 16.00 Tenisz: BCR Open Románia (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 18.30 Román kupa: Astra Ploiești - Oțelul Galați mérkőzés (live) 20.30 Információk 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 Wrestling WWE PPV 1.00 Sport.ro

m2

6.50 Ma Reggel 10.00 Srpski Ekran 10.25 Unser Bildschirm 10.55 Körzeti magazin - Sopron 11.45 Kultúra 2010 12.10 Mesélő cégtáblák 12.30 Most a Buday! 13.01 Híróra 13.02 Híradó 13.16 Sport hírek 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Záróra 14.45 Sírjaik hol domborulnak... 15.10 Kórhinta Fesztivál-kalauz 15.40 Sant' Angelo - Egy kórház hétköznapjai (ol. sor.) 16.25 Egy lépés előre (sor.) 17.15 Bűvölet (sor.) 18.05 Magyar retro 19.05 Ájtáró 19.30 A kis Amadeus 20.05 Don Matteo (olasz krimisor.) 21.00 Híradó este 21.25 Sport hírek 21.30 Don Matteo (olasz krimisor.) 22.25 A nyomozónő (olasz drámasorozat) 23.25 Beszélgetés a szenvedésről 0.20 McLeod lányai (auszt. sor.) 1.00 Mindig zöldebb (auszt. sor.)

PRO TV

5.00 Pro Motor (talk show) (ism.) 6.00 Happy Hour (ism.) 7.00 ProTv hírek, sport 9.55 Könyvbemutató 10.00 Kölyökpilóta (am. családi kalandf., ism.) 12.00 Fiatalkor és nyugtalan (amerikai sorozat) 13.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 13.45 Nem az én életem (am.-kanadai thriller, 2006) 16.00 Fiatalkor és nyugtalan (amerikai sorozat) 17.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 ProTv hírek 20.30 Román kupa: Gaz Metan Craiova-Steaua-mérkőzés 22.30 ProTv hírek 23.00 Odaát (amerikai akció sorozat) 0.00 Gaz Metan Craiova-Steaua labdarúgó mérkőzés (ism.) 3.00 Odaát (ism.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop 7.00 ittHON (ism.) Belföldi utazási magazin 7.25 Fókusz (ism.) 7.55 Reggeli Ébresztőshow 10.05 Te vagy az életem (argentin sor.) 11.05 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás 13.10 ASZTRO Show 14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel 15.45 Celeb vagyok, ments ki innen! (reality show) 17.20 A szerelem rabjai (arg. sor.) 18.25 Döglött akták (amerikai krimisor.) 19.30 RTL Klub Híradó 20.05 A Széf - Ki viheti el a milliárdot? 21.05 Fókusz 21.40 Barátok közt (magyar sor.) Utána: RTL-hírek 22.20 Esti Showder Fábry Sándorral Utána: RTL-hírek 0.10 Házon kívül - Heti magazin 0.40 Ments meg! (amerikai sor.) 1.40 Reflektor Sztármagazin 1.55 Infománia Multimédia magazin

TV2 TV 2

7.00 Segíts magadon! 7.25 Tények Reggel 8.00 Mokka 10.00 Stahl konyhája 10.10 Babapercek 10.20 Televíz - Telefonos játék 11.15 Teleshop 12.45 A blökk bölcse (am. családi film, 2007) 14.25 Kvízó - Telefonos játék 15.55 Szentek kórháza (auszt. sor.) 16.55 Egy tini naplója (német vígj. sor.) 17.25 Elbűvölő szerelem (mex. sor.) 18.30 Árva angyal (mex. sor.) 19.30 Tények 20.05 Édesnégyes - A TV2 randi-műsora 21.10 Aktív - A TV2 magazinja 21.45 Jóban Rosszban (magyar sor.) 22.20 Vejedre ütök (amerikai vígjáték, 2004) Közben: Kenőrsorolás 0.40 Bostoni halottképek (am. krimisor.) 1.40 Tények Este 2.10 EZO.TV 3.05 Ostrom (olasz-angol filmdráma, 1998) 4.35 Szentek kórháza (ausztrál sorozat)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) 7.30 Lapzártá (ism.) Vitáműsor újságírókkal 8.00 Híradó 9.05 Rájátszás (ism.) 10.05 Keresztmetszet (ism.) Riportmagazin 11.05 BBC Click (ism.) A BBC informatikai magazinja 11.30 Negyedik (ism.) 12.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor 13.00 Déli híradó 13.30 Hungarorama 14.05 Lapzártá (ism.) 14.30 Paletta (ism.) 15.05 Befutó (ism.) Az utánpótlás magazinja 15.30 GyógyHír (ism.) Egészségügyi magazin 16.05 Vetítő (ism.) 17.05 Arcok a liftben (ism.) 17.30 Paletta (ism.) 18.00 Híradó 18.30 Soroló 19.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor 20.00 Híradó 21.05 Rájátszás 22.00 Híradó 22.35 Lapzártá 23.05 Sziluett (ism.) 0.05 BBC Híradó (ism.) 0.30 A vidék magazinja

PRIMA TV

7.00 Kandikamera 7.30 Senki sem tökéletes (román vígj. sor.) (ism.) 8.00 Galileo 8.20 Sport Florentínával 8.30 Teleshopping 9.15 Gonosz falu (angol-am. thriller, 2002) (ism.) 11.30 Ház, építés, design 12.00 Focus monden 12.30 Teleshopping 14.00 Mit látott a hold? (ausztrál családi film, 1990) 16.00 A cseresznye a tortán (reality show) 17.00 Lököttek (román vígjáték sor.) (ism.) 18.00 Hírek, sport 19.00 Fókusz Sport, időjárásjelentés 19.30 A cseresznye a tortán (reality show) 20.30 A skorpió megszelídítése (reality show) 21.30 Focus Monden (ism.) 22.15 Lököttek (román vígjáték sor.) 23.00 Médium - Veszedelmes erő (am.-német thriller, 2003) 1.00 Hírek (ism.)

DISCOVERY

6.30 Ötödik sebesség 7.00 Egyszer egy ilyet vezetni! - A 702-es műhely 8.00 Újjáépítők 9.00 Halálos fogás 10.00 Piszkos munkák 11.00 Végzetes másodpercek 12.00 Amcsi motorok - Pilot Pen motor 13.00 A túlélés törvényei - Csendes-óceáni szigetvilág 14.00 Állítólag... - Nindzsák 2 15.00 Piszkos munkák 16.00 Hogyan készült? 17.00 Halálos fogás - Verseny az idővel 18.00 Végzetes másodpercek 19.00 Túlélés törvényei - Montana 20.00 Állítólag... - Vakon vezetni 21.00 Hogyan készült? 21.30 A tenger gladiátorai 22.00 Végzetes másodpercek 22.30 Halálos fogás - Úszóklub 23.30 A túlélés törvényei - Kína 0.30 Cella-napló - Indiana 1.30 Bandaháborúk 2.30 Végzetes másodpercek

ACASĂ

9.45 A kötelék (sorozat) 11.15 Elátkozott paradicsom (sorozat) 12.30 Tengernyi szenvedély (sorozat) 14.00 Marina (sorozat) 15.30 Viktória (sorozat) 16.30 A kötelék (sorozat) 17.30 Igaz történetek 18.30 Tengernyi szenvedély (sorozat) 19.30 Szívek iskolája (sorozat) 20.30 Szerelem és becsület (sorozat) 21.30 Analia másik arca (sorozat) 22.30 Éjszakai történetek 23.30 Hét bűn (sorozat)

FILM+

8.10 Kritikus pont (amerikai akció-vígjáték) 10.00 Televíziós vásárlás 13.10 A maffia feketelistája (amerikai filmdráma) 15.05 Szerencsés nap (amerikai krimi) 16.50 Én és a hercegem (amerikai-cseh vígjáték) 18.50 Eltanácsolt tanácsadó (amerikai vígjáték) 20.30 Wasabi - Mar, mint a mustár (francia-japán vígjáték) 22.10 Egyenesen át (amerikai thriller) 0.15 Hetedik érzék (amerikai thriller)

KANAL D

8.00 Ezüst szerelem (török sorozat) 9.30 Teleshopping 10.00 Menyet anyának 5 (reality show) 12.30 Hírek 13.15 Orovosok 14.45 Légy az enyém 17.00 Aliye (sorozat) 18.45 A nap híre 19.00 Hírek 19.45 Menyet anyának 5 (reality show) 20.30 Szegény gazdag gyerekek 22.00 Ezel (török sorozat) 23.30 Viper (amerikai akciófilm, 1994) 2.00 Vacanta Mare (ismétlés)

HÁLÓZAT

10.00 Terhes torna 10.30 Teleshop 11.00 Zodiákus 13.00 Teleshop 14.30 Nagy Mezőgazdasági Magazin 15.00 Szentföldi szent helyek üzenete 15.30 Hírel-Mix magazin 16.00 Zodiákus 18.00 Kapcsoljuk Magyarországot 18.30 Infománia 19.00 Helyszín 19.30 Kapcsoljuk Magyarországot 21.35 Hírhaló 22.00 Kapcsoljuk Magyarországot 0.00 Törvényen kívül (olasz akcióf.)

Szeptember 22., szerda

Az év 39. hete és 265. napja, hátravan 100 nap

Ma **Móric, Ottó, Tamás** nevű olvasóinkat köszöntjük.

A Móric a latin Mauritius névből származik, ami a Maurus továbbképzése, jelentése: mór, szerencsén.

Az Ottó a német Otto névből származik, ami az Otkezedetű germán eredetű nevek beceneve, a jelentése: birtok, vagyon.

A Tamás férfinév arámi eredetű szó, a Teomo névből származik, jelentése: iker.

Holnap **Tekla** napja van.

Évfordulók

- 1692-ben boszorkánysággért e napon akasztanak fel utoljára embert az AEÁ-ban.
- 1792-ben kikiáltják a Francia Köztársaságot.
- 1893-ban megépül az első autógyár Amerikában.
- 1908-ban kikiáltják Bulgária függetlenségét.

Vicc

– Gyerekek, hogy hívják azt az írásművet, amelyet csak kigondol valaki, és

semmi valóság alapja nincs? – kérdezi a tanár az irodalomórán.

Pistike jelentkezik: – Adóbevallás!

Recept

Almás balyu túróésztábol

Hozzávalók: 200 g krémtúró, 100 g vaj, 1/3 pohár cukor, 6 ek. tej, 2 és 1/4 pohár liszt, 1kk. sütőpor, fél kk. só. Töltelék: 50 g vaj, 2 zöldalma (hámozott, kockára vágott), fél pohár cukor, 1/3 pohár mazsola, fél kk. fahéj.

Elkészítés: Először elkészítjük a töltelék: az almát vajon megpároljuk a cukorral, beledobjuk az áztatott mazsolat, megszórjuk fahéjjal. A hozzávalókat összedolgozzuk, pár órát hűtőben pihentetjük. 30x30 cm-es nagyságúra nyújtjuk, köröket szaggatunk belőle, ráhelyezük a töltelék a felére, a másik felét ráhajtjuk és villával összenyomjuk a szélét. Megkenjük kevés tejjel és 20 percig sütjük 175 fokon. A tetejét melegen megkenjük 1 pohár porcukorból és 1-2 ek. forróvízből készített sziruppal.

Gondolatjel

Visky István rovata

Ha túlságosan magas polcra helyezük azt, akit szeretünk, akkor előbb-utóbb igazságtalan vádak özönével fogjuk elárasztani. Különös ellentmondás ez, de sok igazság van benne. Ha ugyanis azt, akit szeretünk, nem magunk mellett tartjuk, hanem imádatunk magasságába emeljük, akkor elmulasztjuk megismerni. Ha pedig nem ismerjük meg igazán, elkerülhe-

tetlenül hamis dolgokat fogunk először gondolni, majd pedig mondani neki. Az igazi szeretet ezért nem a másik imádatára és felmagasztalására törekszik, hanem a közelségre, amit együtt tölthet a másikkal. Minden magasztalásban van valami hamis, valami kérdés. Ha az imádat magasságába emelünk valakit, akkor dicsekedünk is vele, még ha nem is vesszük észre.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

A szerelmi életén uralkodó aspektusok kedvezőek. Viszont nagyon hiányzik egy barátja, akivel régebben minden apró részletet meg tudtak beszélni.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Valakinek tisztességes szándékai vannak Önnel a szerelemmel kapcsolatban. Egy barátság egyre inkább átalakul szerelemmé, anélkül, hogy tehetne ellene.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Felszíni nyugalom veszi körül. Úgy érzi, hogy szüksége van néha lazításra, hogy felkészüljön a következő történésekre.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Megbántódik társa viselkedése miatt, de ez valójában csak az utolsó csepp a pohárban. A feszültségét jól oldja egy utazás.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Egyre nagyobb akadályokat kell leküzdenie. Észjárása pontos és világos, ami elősegíti a kommunikációt.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Megtalálja régi önmagát. A magánügyeit képes könnyedén kézbe venni. Ennek már a gondolata is gyógyító hatással lesz Önre.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Figyeljen oda a múltjával kapcsolatos gondolataira. Ha nem sikerült egy célja, most még összejöhethet. Tanuljon a már megélt dolgokból.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Alaposan elmarad a munkájával, mert képtelen összpontosítani. Egy új ismeretség jelentős változás elindítója lesz az életében.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Már tudja, hogy milyen döntést fog hozni egy ügyben, ami régóta aggasztja. Ha sikerül megbarátkozni ezzel a lépéssel, akkor megtenni már gyerekjáték lesz.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

A barátságok, kapcsolatok fontos helyet töltenek be életében. Az igaz barátok jóban-rosszban az ember mellett állnak. Most a szeretet egy kevés önzéssel párosul.

VIZÖNTÓ (I. 21.–II. 19.)

A jelenlegi bolygóaspektusok hatására jó érzés tölti el, ha érzelmekről beszélget. Öszinteség hatja át a szeretetét és a szerelmét.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

A Hold a Halakban van, és Ön rendkívül érzelmes. Ez egy romantikus időszak az életében. Változtasson egy kicsit a megjelenésén, hogy még vonzóbb legyen.

A következő napok időjárása

Csütörtök 20°C
Nagyrészt derült lesz az ég, napos időre lehet számítani. Csapadék nem valószínű.

Péntek 22°C
Továbbra is sok napsütésre számíthatunk, a hőmérséklet a sokévi átlag körül alakul.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Az éjszakai párásság, itt-ott kialakult ködfoltok feloszlása után többnyire derült lesz az ég, legtöbb helyen zavartalanul napos időre van kilátás, csapadék nélkül. Kissé erősödik a nappali felmelegedés.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	21°C	8°C
Brassó	16°C	5°C
Bukarest	21°C	11°C
Csikszereida	15°C	5°C
Kolozsvár	19°C	6°C
Marosvásárhely	19°C	6°C
Nagyvárád	20°C	8°C
Szatmárnémeti	19°C	7°C
Temesvár	21°C	8°C

Stresszes életmód

Horváth István

***	KISEBB-FAJTA LEPKÉ	RÉG ÉLT ELŐD	A CERUZA IS EZ	BECÉZETT LÁSZLÓ	BARKÁCS-ÁRUHÁZ	HOLLAND AUTÓK JELZÉSE	NEVETÉSRE KÉSZTETŐ	ÁSZKORHORDÓ DUGOJA
GÉPÜZEM RÉSZEI		NŐI BECENEV NEKIFOGÁS						
HÁROMSZÁRNYÚ NYILÁSZÁRÓ								
ÉLC KÖZEPEI		LÓRINC BECENEVE TEKER-CSELO				COMPANY (RÖV) AROMÁS VEGYÜLET		
AZ LGT BECENEVE					A-BEN TÁRSA BECÉZETT MIHÁLY			
MÁRVÁNYT MINTÁZ				ELŐTAG-KÉNT: ORIÁSI KERET				
***	VÉLEMÉNYEM ... VÉGE (FR.)							LIGÁBAN VAN
FRIZURAKÉSZÍTŐ MÜHELY								
A SZAVAK DZSOKERE			MELY IDŐTŐL KEZDVE X, Y, ...					
BIZTÁTO SZÓ						LOGARITMUS (RÖV.)		

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ta Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Baló Levente (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Szinkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Nyágyuly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csikszereida), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalánnyal (mandat postál) közvetlenül a szerkesztőségnél és előfizetés-szervezőinknél. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)
ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányzám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

r . a . d . i . o
44
88 f M

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei,
a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 fm
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

Román-kupa, teljes gőzzel

Labdarúgás

T. J. L.

▶ Az élvonalbeli csapatok bekapcsolódásával rajtolt el tegnap a labdarúgó Román-kupa tizenhatod döntőinek sorozata. Lapzártakor csak három találkozó eredménye volt ismert: Nagyszebeni Voința-Szászmedgyesi Gaz Metan Mediaș 3-1, Kolozsvári U-Victoria Brănești 1-0 és az Universitatea Craiova a Lupényi Minerul 5-0. A bajnoki címvédő és Román Kupa-győztes Kolozsvári CFR 1907 Aradon találkozott a Liga 2-s ACU-val, a Rapid pedig a Liga Nyugati csoportjában veretlen Illovas Petrolul Ploiești-et fogadta. A mai műsor: ALRO Slatina-FC Vaslui, Unirea Urziceni-Delta Tulcea, Sportul Studentesc-CS Otopeni, Szilágysomlyói Sylvania-Marosvásárhelyi MFC, Besztercei Gloria-Astra 2 Giurgiu, Buk. Juventus-Temesvári FC FC, Pandurii Târgu-Jiu-Viitorul Constanța (18:30 óra, *Sport.ro*), Dinamo-Ceahlăul Piatra-Neamț (20:30 óra, *Pro TV*). Holnap Chimia Brazi-Brassói FC, Astra Ploiești-Oțelul Galați (18:30 óra, *Sport.ro*), Gaz Metan CFR Craiova-Steaua (20:30 óra, *Pro TV*) mérkőzéseket rendeznek. A nyolcadöntőket október 27-én, a negyeddöntőket pedig november 10-én rendezik, aztán már csak jövőre játszanak: az elődöntőket március 23-án és április 20-án, a finálét pedig május 25-én. ◀

Dumitrescu-búcsú

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ Csak négy hazai siker született a labdarúgó Liga 1 nyolcadik fordulójában, amelynek végén újabb edző állt föl a kispadról, Ilie Dumitrescu.

Hétfőn döntetlenre végződött mindkét összecsapás. Beszercén a Gloria még gólt sem tudott rúgni a Brassónak, 0-0 lett a vége. A meglepetés estére maradt, amikor a Steauának csak 1-1-re futotta erejéből a nyeretlen sereghajtó Astra ellen. Kapetanos már a 17. percben betalált, a 71. percben azonban Matei remekül eltalált szabadrúgásból egyenlített.

Amint az sejtethető volt, Ilie Dumitrescu lemondott, a végső lökést valószínűleg a szurkolók bekiabálásai adták a 41 éves szakvezetőnek. Dumitrescu hat hetet ült a Steaua kispadján, és a remek kezdés után tanítványai megtorpanak: egyet sem tudtak megnyerni utolsó öt mérkőzésükből. Amikor Dumitrescu bejelentette távozását a Ghencea útról, Gigi Becali már élesen bírálta a nagy nyilvánosság előtt. A tulajdonos neki is azt róta fel amit elődeinek: hogy nem hallgatótt rá, amikor összeállította a csapatot. Becali azért is dühöng, mert véleménye szerint fölösleges volt két csapatra is elegendő játékost összevásárolni. Helmuth Duckadam klubelnök maradásra bírná Dumitrescut, és ugyanazon a

Ilie Dumitrescu

véleményen van Selymes Tibor, az Astra trénera is. Jenei Imre szerint az edző gesztusa gyengeségre vall, és ezt állítja Dumitru Dragomir LPF-elnök is. Ami Ilie Dumitrescu utódját illeti, a már megszokott nevek merültek fel, azaz a Marius Lăcătușé, a Gheorghe Hagié, a Walter Zengéé és a Dusan Uhriné is, utóbbi azóta már cáfolta. Addig is Edi Iordănescu tölti be ideiglenesen az edzői posztot, Becali azzal dicsekszik, hogy szaktanácsadónak Anghel Iordănescu is lekötelezi.

A mostani 24-gyel a gólok száma 195-re nőtt, a fordulónkénti átlag 24, 37. A pontvadászat 180. találatát a galaci Viglianti, a 190-et pedig a marosvásárhelyi Stere szerezte. A forduló három tizenegyesből csak kettőt értékesített a rapidos Constanton és az urziceni-i Todoran, a dinamós N'Doye a 90. percben puskázta el az egyenlítés lehetőségét a Vaslui ellen.

A Gaz Metan brazil csatára, Eric de Oliveira 8 gólos, míg Herea (Rapid) 6, Stancu (Steaua), Cl. Niculescu (Kv. U), N'Doye (Dinamo) és L. Ganea (Dinamo) 5-5 alkal-

ommal talált be. Ebben a fordulóban 40 sárgalapot mutattak fel – ezekből 22 a házigazdákra vonatkozott – s négy játékost kiállítottak. A galaciak és a vásárhelyiek egyformán 27 sárgalappal vezetik a sportszerűtlenségi listát, a másik véglet az Urziceni, mindössze tíz figyelmeztetéssel.

A 9. forduló műsora: pénteken: Kv. U-Kv. CFR 1907 (16:30 óra, *Digi Sport*). szombaton: Vasui-Gloria (18 óra, *GSP TV*), Urziceni-Dinamo (20:30 óra, *Antena 1*). vasárnap: Sportul-Astra (14:30 óra, *GSP TV*), Oțelul-Steaua (16:30 óra, *Digi Sport*), Pandurii-Temesvár (18:30 óra, *GSP TV*), Rapid-Brănești (20:30 óra, *Digi Sport*); hétfőn: Marosvásárhelyi Univ. Craiova (16:30 óra, *GSP TV*), Brassó-Gaz Metan (20:30 óra, *Digi Sport*). ◀

A táblázaton	
1. Oțelul	8 5 1 2 10-7 16
2. Rapid	8 4 3 1 10-4 15
3. Steaua	8 4 3 1 12-7 15
4. Dinamo	8 4 2 2 24-18 14
5. Gaz Metan	8 4 2 2 13-7 14
6. Temesvár	8 3 5 0 14-11 14
7. Kv. U	8 4 1 3 13-14 13
8. Vaslui	8 3 2 3 11-11 11
9. Brănești	8 2 4 2 9-8 10
10. Vásárhely	8 3 1 4 8-13 10
11. Gloria	8 2 3 3 12-12 9
12. Urziceni	8 2 3 3 5-8 9
13. Brănești	8 2 2 4 10-12 8
14. CFR 1907	8 3 2 4 9-13 8
15. Sportul	8 2 1 5 13-16 7
16. Craiova	8 1 4 3 7-10 7
17. Astra	8 0 6 2 9-12 6
18. Pandurii	8 1 3 4 6-12 6

Victor Hănescu már az első körben kiesett

Tenisz

T. J. L.

▶ A héten Bukarestben zajlott a 370 ezer euróval díjazott salakpályás férfi ATP-tenisztorna, amelynek első számú kiemeltje a világrangsorban 22. helyen álló Albert Montanes. A spanyol teniszszőrő formáját igazolando idén Stuttgartban és Estorilban is tornát nyert.

A bukaresti ATP-torna érdekessége, hogy még sosem nyerte meg román játékos. 1993-tól kezdődően Goran Ivanisevic, Franco Davin, Thomas Muster, Alberto Berasategui, Richard Fromberg, Feancesco Clavet, Alberto Martin, Juan Balcells, Younes El-Aynaoui, David Ferrer, David Sanchez, Jose Acasuso, Florent Serra, Jürgen Melzer, Gilles Simon és Albert Montanes. A francia Simon 2007-ben és 2008-ban is nyerni tudott, ő az egyetlen duplázó a viadal történetében.

A salakspecialista spanyolok mellett a német Florian Mayer (45. a világrangsorban) vagy az argentin Juan Ignacio Chela (53.) is beleszólhat az első körbe, a legtöbbet azonban Victor Hănescutól várták, aki 2007-ben a döntőig jutott, ott azonban kikapott Gilles Simontól. Hănescu (6.), aki jelenleg az 52. a világrangsorban, nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket és 2-6, 6-2, 6-1-re kikapott a spanyol Marcel Granollerstől. A bu-

karesti tornára szabadkártyát kapott három román játékos, Victor Crivoi, Adrian Ungur és Marius Copil is felkerült a 32-es főtáblára. Honfitársuk, Horia Tecău párosban nyerne, ezúttal az osztrák Julian Knowle oldalán.

A rendezők idén is meglepetésekkel kedveskednek a nézőknek. Ma a svéd veterán, Mats Wilander és a francia Henri Leconte alkot párost a két mókamester, Ilie Năstase és Mansour Bahrami ellenében, csütörtökön Wilander egyes-mérkőzést vív egy meglepetés-játékosal, több mint valószínű, hogy Andrei Pavellel.

A BCR Open Romania idei győztese 250 ATP-pontot és egy 66.580 eurós csekket kap, a finálé vesztese pedig 150 ATP-pontot és 34 975 eurót.

Az első eredmények: Filippo Volandri (olasz) - Lukasz Kubot (lengyel) 6-3, 6-0, Simone Vagnozzi (olasz) - Marius Copil 7-6 (4), 6-4, Victor Crivoi - Santiago Ventura (spanyol) 6-4, 6-0, Tobias Kamke (német) - Fabio Fognini (olasz) 6-3, 7-5, Jeremy Chardy (francia, 8.) - Guillaume Rufin (francia) 6-0, 6-2, Pablo Andujar (spanyol) - M a x i m o Gonzalez (argentin) 6-3, 6-4, Simon Greul (német) - Michal Przysiezny (lengyel) 6-3, 6-4, Bjorn Phau (német) - Albert Ramos-Vinolas 1-6, 6-4, 6-0, Carlos Berlocq (argentin) - Daniel Gimeno-Traver (spanyol) 4-6, 7-5, 7-6 (4). ◀

Rajt a palánkok alatt, Csíkkal és Szentgyörggyel

Kosárlabda

T. J. L.

▶ A férfi Román Kupa nyolcadöntőinek első összecsapásaival veszi ma kezdetét a hazai kosárlabda 2010-11-es idénye. A legutóbbi bajnokságban szereplő 14 gárda mellé följutott két újonc, a Politehnica Iași és a Csíkszeredai Hargita Gyöngye BC oda-vissza alapon küzd meg a továbbjutásért, s ismert a negyeddöntők párosítása is.

Az új RK-sorozat szabályzatában annyi a változás, hogy bajnokságban megengedett öt helyett csak négy idegenlégiós írható fel a meccslapra, s a mérkőzéseken végig pályán kell tartózkodnia két hazai játékosnak. A 2006-07-es, 2007-08-as és 2008-09-es idényben a CSU Asesoft Ploiești nyerte a Román Kupát, legutóbb viszont a Temesvári BCM Elba. A Begamentiek megszüntették a ploiești-i egyeduralmat, s zsinórban harmadik döntőjüket megnyerve megszerezték első trófeájukat.

A mai műsor: Nagyszebeni CSU Atlasi-Medgyesi Gaz Metan (1), Politehnica

Iași-CS Otopeni (2), CSU Asesoft Ploiești-Energia Rovinari (39), BC Argeș Pitești-Brassói CSU Cuadrupol (4), Csíkszeredai Hargita Gyöngye BC-SCM U Craiova (5), Nagyváradi MSC-Temesvári BC (6), Buk. Steaua Turabo-Bukaresti CSUA (7). A Marosvásárhelyi Mureș BC-Kolozsvári U-Mobitelco (8) mérkőzést csütörtökre halasztották. A visszavágók dátuma szeptember 26, vasárnap, és szeptember 27, hétfő. A győztesek az alábbi párosításban folytathatják a legjobb négy közé jutásért: 1-2, 3-4, 5-8, 6-7.

A hölgyek már tegnap játszottak a Román Kupában: Gyulafehérvári CSU-LPS-Buk. Sportul Studentesc 79-57, Buk. Rapid CFR Marfa-Brassói BC Galactica 46-46, Kolozsvári U-Aradi BC ICIM 40-67, Sepsiszentgyörgyi Seps BC-Temesvári Berga Danzio 70-45, Buk. Olimpia-CS Teleorman Alexandria42-67, Nagyváradi MSC U-Szatmárnémeti MSC 46-82. A SCM CSS U Craiova és a Național Iași játék nélkül jutott a legjobb nyolc közé. A visszavágókat szeptember 25-én, szombaton rendezik. ◀

Tempestini-duó az Arad-ralin

Rali

T. J. L.

▶ Sikeres volt Simone Tempestini bemutatkozása az országos ralibajnokságban, a múlt hét végi Arad-ralin. Bár még csak 16 éves, Simone érett versenyzéssel fejezte be 11 speciáltszámlálót, 116 km-es Maros-parti versenyt, s 25. perccel lemaradva a győztes Szabó Gergőtől. A tini navigátora az a Lucio Baggio volt. Simone Tempestini a kolozsvári Napoca Rally Aca-

demy versenyzője, és most már hivatalosan is a legfiatalabb romániai ralis. „Jól éreztem magam, elégedett vagyok” – nyilatkozta Simone, a kolozsváriaknak versenyző Marco Tempestini fia. A bajnokság utolsó előtti futamának számító Arad-ralit a magyarországi Szabó Gergő (navigátora Csegy Levente, Mitsubishi Lancer EVO 9) nyerte honfitársa, Spitzmüller Csaba (Mitsubishi Lancer EVO 9) és Valentin Porcișteanu (Mitsubishi Lancer EVO 9) előtt. Pontot érő helyen ért célba Marco Tempe-

tini (Peugeot 207 S2000), Dan Gártofan (Subaru Impreza N15), Titi Aur (Mitsubishi Lancer EVO 9), Vlad Cosma (Citroen C2R2 Max), Kéleti Edwin (Renault Clio R3 Maxi EVO), Dorin Banciu (Toyota Celica GT4) és Günther Gräf (Toyota Celica). A bajnoki címért hárman maradtak versenyben, Szabó (108 pont az összetettben), Porcișteanu (92) és Marișca (89), aki műszaki problémák miatt kényyszerült feladásra Aradon. Az idénzáró viadalt, a szintén murvás Iași-ralit október 8-10. közt rendezik. ◀

A 16 éves Simone Tempestini érett versenyzéssel fejezte be a 116 km-es Maros-parti versenyt

Röviden

Második helyen a Temesvár

Második helyen végzett az észéki férfi kosárlabda-tornán a Temesvári BC. A Bega-mentiek 81-74-re verték a házigazda Dardát, majd a döntőben 65-55-re kikaptak a bosnyák Sloboda Tuzlától.

Balsay újra bokszol

A magyar Balsay Károly korábbi nagyközsúlyú profi ökölvívó világbajnok novemberben ismét kötelek közé lép, ezért a hét végén kiutazik Hamburgba, ahol megkezdte a felkészülést. Balsay (22 győzelem, 2 vereség) tavalyi két veresége után először idén júliusban bokszolt, s az ötödik menetben kiütötte a francia Aziz Daarit.

Magyar aranyérem tekvandóban

Tóth Balázs aranyérmes lett a Bonnban megrendezett WTF-tekvandó Mesterek Kupája elnevezésű versenyen. A világbajnoki bronzérmes magyar versenyző a 87 kg-os súlycsoportban végzett az első helyen, miután a döntőben 10-2-re verte a német Florian Meyert.